

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	3. IV	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/15-7		
VEZA:			
EPA:	783 XXV		
SKRAĆENICA:	LOG:		

Br. 2070/15
Podgorica, 02.04.2015.godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Poštovani,

Shodno članu, 62. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl.list br. 79/08...44/12 od 09.08.2012.godina) i člana 43. Zakona o slobodnom pristupu informacijama („ Sl.list br.44/12 od 09.08.2012. godine), dostavljamo vam Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2014.godinu

PREDSJEDNIK SAVJETA AGENCIJE

Muhamed Bjokaj

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

IZVJEŠTAJ

O STANJU ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA I
STANJU U OBLASTI PRISTUPA INFORMACIJAMA
ZA 2014. GODINU

Podgorica, mart 2015. godine

SADRŽAJ

UVOD

1. AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

- 1.1. Nadležnosti
- 1.2. Ovlašćenja
- 1.3. Unutrašnja organizacija
- 1.4. Budžet Agencije za 2014. godinu
- 1.5. Aktivnosti Agencije
  - 1.5.1. Edukacije
  - 1.5.2. Web stranica
  - 1.5.3. Elektronski i štampani mediji
  - 1.5.4. Unapređenje informacionog sistema
  - 1.5.5. Saradnja sa drugim institucijama
  - 1.5.6. Međunarodna saradnja
  - 1.5.7. Aktivnosti u vezi pretpristupnih pregovora

2. OPŠTI PRAVNI OKVIR

- 2.1. Ustav Crne Gore
- 2.2. Zakonski okvir
- 2.3. Međunarodna dokumenta

ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA

1. NADZOR

- 1.1. Redovan nadzor
- 1.2. Vanredan nadzor
  - 1.2.1. Vanredan nadzor po zahtjevima za zaštitu prava
  - 1.2.2. Vanredan nadzor po inicijativama za zaštitu prava
- 1.3. Dopunski nadzor
- 1.4. Provjera postupanja
- 1.5. Primjeri obavljenih nadzora
- 1.6. Rješenja

2. EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA

- 2.1. Dostavljanje zbirke ličnih podataka
- 2.2. Saglasnosti za uspostavljanje zbirke ličnih podataka
- 2.3. Saglasnosti za iznošenje podataka
- 2.4. Registar

3. MIŠLJENJA U VEZI PRIMJENE ZAKONA

- 3.1. Mišljenja
- 3.2. Primjeri mišljenja

4. ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

1. PRVOSTEPENI POSTUPAK

- 1.1. Zahtjevi prema organima vlasti
- 1.2. Kategorije podnosilaca zahtjeva i organa vlasti kojima su upućeni zahtjevi

2. DRUGOSTEPENI POSTUPAK

- 2.1. Žalbe podnijete Agenciji
- 2.2. Kategorije podnosilaca žalbi i organa vlasti kojima su izjavljene žalbe
- 2.3. Zahtjevi Savjeta Agencije prema organima vlasti

3. INSPEKCIJSKI NADZOR

4. ODLUKE UPRAVNOG SUDA

5. PRESUDE VRHOVNOG SUDA

6. INFORMACIONI SISTEM

7. ANALIZA STANJA SLOBODNOG PRISTUPA INFORMACIJAMA

UVOD

1. AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama formirana je u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni list CG", br. 79/08, 70/09 i 44/12), kao samostalni i nezavisni organ. Od 2009. godine, izborom organa Agencije (Savjeta i direktora), stvaranjem organizaciono-tehničkih uslova za rada, donošenjem podzakonskih akata itd. Agencija je u funkciji namjene zbog koje je i osnovana. Donošenjem novog zakona o slobodnom pristupu informacijama, čija je primjena počela februara 2013. godine, Agencija je dobila nove nadležnosti i obaveze koje su zahtjevale promjene, kako u organizaciji, tako i u samom načinu rada.

1.1. Nadležnosti

Agencija ima status pravnog lica sa javnim ovlašćenjima. Osnovna nadležnost Agencije je da obezbijedi adekvatnu nadzornu ulogu u oblasti zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama u skladu sa zakonom, principima i standardima sadržanim u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava. Agencija ima status pravnog lica sa javnim ovlašćenjima. U vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna je i nezavisna.

U okviru nadležnosti, shodno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka u skladu sa Zakonom; rješava po zahtjevima za zaštitu prava; daje mišljenja u vezi primjene ovog Zakona; daje saglasnost u vezi sa uspostavljanjem zbirke ličnih podataka; daje mišljenje u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog Zakona; prati primjenu organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu ličnih podataka i predlaže poboljšanje tih mjera; daje predloge i preporuke za unaprjeđenje zaštite ličnih podataka; daje mišljenje da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica; saraduje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama; saraduje sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka; daje prijedlog za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

U okviru nadležnosti, shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Agencija vrši nadzor nad zakonitošću upravnih akata kojima se rješava o zahtjevima za pristup informacijama i preduzima zakonom propisane mjere; vodi informacioni sistem pristupa informacijama; prati stanje u oblasti pristupa informacijama; vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama; podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka za povrede odredaba ovog zakona koje se

odnose na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama; organizuje obuke i na drugi način daje smjernice za primjenu zakona; vrši i druge poslove propisane ovim Zakonom.

1.2. Ovlašćenja

Agencija vrši nadzor u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, preko kontrolora, koji su ovlašćeni za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Nadzor se po službenoj dužnosti sprovodi putem vršenja redovnih nadzora prema Planu nadzora, koji se donosi na godišnjem, odnosno mjesečnom planu na nivou Agencije, kao i vanrednog nadzora. Vanredan nadzor se vrši na zahtjev za zaštitu prava fizičkih lica. Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka nadzora. Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka. U vršenju nadzora Agencija je ovlašćena da rješenjem: naredi da se nepravilnosti u obradi ličnih podataka otklone u određenom roku, privremeno zabrani obradu ličnih podataka koji se obrađuju suprotno odredbama zakona, naredi brisanje ličnih podataka prikupljenih bez pravnog osnova, zabrani iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore ili davanje na korišćenje ličnih podataka korisnicima ličnih podataka suprotno odredbama Zakona, zabrani povjeravanje poslova obrade ličnih podataka kada obrađivač ličnih podataka ne ispunjava uslove u pogledu zaštite ličnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova sprovedeno suprotno odredbama Zakona.

Primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama počela je 17. februara 2013. godine. Agencija je dužna da po žalbi na akt o zahtjevu za pristup informaciji donese rješenje i dostavi ga podnosiocu žalbe, u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe. O žalbi na akt o zahtjevu za pristup informacijama rješava Savjet Agencije. Savjet Agencije dužan je da meritorno odluči po žalbi. Radi rješavanja po žalbi i vršenja nadzora nad zakonitošću upravnih akata po zahtjevima za pristup informacijama, Savjet Agencije ima pravo da zahtijeva: da mu organ vlasti dostavi kompletnu informaciju ili dio informacije kojoj se traži pristup, kao i druge informacije i podatke koji su potrebni za odlučivanje; da inspekcija koja je nadležna za kontrolu kancelarijskog poslovanja utvrdi da li organ vlasti posjeduje traženu informaciju. Organi vlasti dužni su da Agenciji dostave podatke o podnescima, aktima i preduzetim mjerama u roku od 10 dana od dana njihovog podnošenja, odnosno sačinjavanja ili preduzimanja. Takođe, preko kontrolora, koji su ovlašćeni za obavljanje poslova nadzora, Agencija podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka za povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama.

1.3. Unutrašnja organizacija

Organi Agencije su Savjet, koji ima predsjednika i dva člana, i direktor Agencije. Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje Skupština Crne Gore. Direktora Agencije imenuje Savjet, na osnovu javnog konkursa.

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je dao saglasnost 08.03.2013. godine i 16.12.2013. godine na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim su predviđena 24 radna mjesta sa 33 izvršioca.

Unutrašnju organizaciju Agencije, pored dva organa, čini Stručna služba sa svojih 5 organizacionih jedinica:

- Odsjek za nadzor u oblasti zaštite ličnih podataka;
- Odsjek za predmete i žalbe u oblasti zaštite ličnih podataka;
- Odsjek za pristup informacijama;
- Odsjek za Registar i informacioni sistem;
- Služba za za pravne, opšte i računovodstvene poslove;

U Odsjeku za nadzor sistematizovana su tri radna mjesta sa pet izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka) (3) i Kontrolor (za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka-poseban uslov poznavanje albanskog jezika) (1).

U Odsjeku za predmete i žalbe sistematizovana su četiri radna mjesta sa šest izvršioca: Šef Odsjeka (1), Pravni savjetnik (3), Savjetnik za saradnju sa rukovaocima (1) i Savjetnik za razvoj i unaprjeđenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1).

U Odsjeku za pristup informacijama sistematizovana su tri radna mjesta sa sedam izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Kontrolor (2), Pravni savjetnik (4).

U Odsjeku za Registar i informacioni sistem sistematizovana su tri radna mjesta sa tri izvršioca i to: Šef Odsjeka (1), Savjetnik za informacioni sistem (1) i Tehničar-Operater za unos i održavanje (1).

U Službi za pravne, opšte i računovodstvene poslove sistematizovano je 9 radnih mjesta sa deset izvršioca i to: Šef Službe (1), Savjetnik za odnose s javnošću – PR (1), Saradnik za opšte poslove (1), Računovođa (1), Blagajnik (1), Arhivar-dokumentarista (1), Tehnički sekretar-administrator (2), Vozač-dostavljač pošte (1), Higijeničarka (1).

S obzirom da je predsjedniku i članovima Savjeta istekao petogodišnji mandat, Skupština Crne Gore je, na svojoj sjednici od 27. decembra 2014. godine, imenovala predsjednika i dva člana Savjeta.

Na kraju 2014. godine Agencija ima sljedeću kadrovsku popunjenost:

- Predsjednik i dva člana Savjeta (3);
- direktor (1);
- pomoćnik direktora (1);
- šef Službe za pravne, opšte i računovodstvene poslove (1);
- kontrolori za poslove nadzora na zaštiti ličnih podataka (2);
- savjetnik za razvoj i unaprjeđenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti (1);
- pravni savjetnik (2);
- savjetnik za saradnju sa rukovaocima (1)

- saradnik za opšte poslove (1);
- šef Odsjeka za Registar i IT (1);
- savjetnik za informacioni sistem (1)
- tehnički sekretar (2);
- arhivar (1);

Od ukupno sistematizovanih 24 radnih mjesta sa 33 izvršioca, na kraju 2014. godine definisane poslove i zadatke je obavljalo 15 izvršilaca (45,45%).

1.4. Budžet Agencije za 2014. godinu

Ukupan budžet agencije u 2014. godini iznosio je 395.590,62 eura. Pregled budžeta po pozicijama:

51001	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	395.590,62
4	Izdaci	395.590,62
41	Tekući izdaci	385.589,62
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	292.644,27
4111	Neto zarade	170.029,71
4112	Porez na zarade	29.140,91
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	62.895,83
4114	Doprinosi na teret poslodavca	26.206,80
4115	Opštinski prirez	4.371,02
412	Ostala lična primanja	6.000,00
4127	Ostale naknade	6.000,00
413	Rashodi za materijal	19.237,50
4131	Administrativni materijal	13.765,50
4135	Rashodi za gorivo	5.472,00
414	Rashodi za usluge	46.807,85
4141	Službena putovanja	18.245,70
4142	Reprezentacija	1.935,15
4143	Komunikacione usluge	12.467,00
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	1.900,00

4148	Usluge stručnog usavršavanja	2.000,00
4149	Ostale usluge	10.260,00
415	Rashodi za tekuće održavanje	2.400,00
4153	Tekuće održavanje opreme	2.400,00
419	Ostali izdaci	18.500,00
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	11.500,00
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.000,00
4193	Izrada i održavanje softvera	3.000,00
4194	Osiguranje	3.000,00
44	Kapitalni izdaci	10.000,00
441	Kapitalni izdaci	10.000,00
4415	Izdaci za opremu	10.000,00
46	Otplata dugova	1,00
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00
4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00

U izvještajnom periodu sproveden je postupak javnih nabavki:

- nabavka usluga – avio karte, smještaj.
- nabavka usluga – fiksne telefonije
- nabavka roba – gorivo, šoping;
- nabavka – kancelarijskog materijala, šoping. Svi Ugovori za javne nabavke su postavljeni na Portalu UJN.

Takođe, obavljani su sljedeći poslovi iz oblasti računovodstva i finansija:

- likvidatura faktura,
- upisivanje u knjigu ulaznih faktura,
- unos zahtjeva za plaćanje u SAP sistem,
- obračun poreza, prireza i doprinosa,
- mesečno popunjavanje IOPPD izvještaja,
- elektronsko slanje i obrada podataka za Poresku upravu,
- knjiženje dnevnika blagajne,
- spravljavanje blagajne sa službenikom zaduženim za isplatu gotovine iz blagajne,
- pripremanje Izvještaja o neizmirenim obavezama,
- pripremanje izvještaja o otpuštenim, utrošenim i preostalim sredstvima,
- izrada izvještaja o sedmičnom plaćanju obaveza, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija,

- izrada šestomjesečnog obračuna,
- pripremanje Budžeta za 2015.godinu,
- vođenje evidencije o nabavci osnovnih sredstava,
- svakodnevna komunikacija sa Ministarstvom finansija o tekućim poslovima.

1.5. Aktivnosti Agencije

Pored najznačajnijih aktivnosti u na planu zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama datih u ovom Izvještaju u posebnim poglavljima, u Agenciji su se odvijale i druge aktivnosti značajne za ostvarivanje namjene zbog koje je Agencija osnovana.

1.5.1. Edukacije

Agencija je i tokom 2014. godine nastavila da realizuje brojne aktivnosti na promociji i afirmisanju prava na zaštitu podataka o ličnosti. Agencija je to činila organizacijom edukativnih seminara i obuka, učešćem na obukama, odnosno seminarima, ali i na okruglim stolovima, konferencijama i dr, kao i putem medija i drugim načinima komuniciranja. Takođe, Agencija je na formalan, a nerijetko neformalan način, pružala pomoć i davanju savjeta građanima za djelotvornu primjenu Zakona o zaštiti ličnih podataka i Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

- S ciljem edukacije predstavnika organa lokalne uprave i ostalih organa vlasti o primjeni zakona u oblastima zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama Agencija je organizovala tri seminara i to: Tivat, 16.12.2014.god, za opštine Tivat i Kotor, Rožaje,18.12.2014.god, za predstavnike opština Rožaje i Berane i 23.12.2014. godine u Danilovgradu za predstavnike opština Danilovgrad i Nikšić.
- U organizaciji Uprave za kadrove organizovana su dva seminara o zaštiti ličnih podataka za državne službenike i namještenike. Na seminarima je, kao predavač, učestvovao član Savjeta Agencije Aleksa Ivanović.
- Radionica o reviziji za zaštitu podataka sa posebnim osvrtom na zaštitu podataka kroz primjenu pečata privatnosti JHA 52179 organizovana u saradnji sa Direkcijom za ličnu zaštitu podataka Makedonije, 12-13 februara 2014. godine. (Multi-beneficiary Workshop on data protection auditing with special regard to data protection seals).
- "Radionica o zaštiti ličnih podataka", u organizaciji Taiex-a, uz saradnju Agencije, sa ciljem pružanja korisniku informacije iz prve ruke o aktuelnim pitanjima zaštite podataka, posebno prije provjere, automatsku obradu ličnih podataka, kontrole za zaštitu podataka i istraživanja, novih medija i cloud computinga (23-24.01.2014. godine).
- "Radionica o balansu između prava na slobodan pristup informacijama i zaštite ličnih podataka prilikom medijskog izvještavanja", održana je uz podršku Taiex i ko-organizaciji Agencije, uz učešće predstavnika državnih organa i predstavnika medija, 09.09.2014.godine u Podgorici.

- U okviru sprovođenja TAIEX programa Expert Mission u organizaciji Uprave za kadrove održana je obuka na temu: "Međunarodni standardi i praksa u oblasti slobodnog pristupa informacijama" 29.04.2014. godine.
- U sklopu obilježavanja Evropskog Dana zaštite ličnih podataka, 28 januara 2014. godine, organizovan je radni doručak sa predstavnicima elektronskih i štampanih medija u Crnoj Gori, na temu „Borba protiv korupcije i zaštita ličnih podataka“.
- Agencija je organizovala "Radionicu o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava u pogledu člana 8 Evropske konvencije za ljudska prava", uz učešće predstavnika državnih i pravosudnih organa i finansijskih institucija, 09.05.2014. godine.
- Na seminarima o obuci novinara iz oblasti ljudskih prava, u organizaciji OEBS-a održanim 13.12.2014. godine za novinare iz medija koji pokrivaju Crnu Goru i 15.12.2014. godine za novinare iz medija na lokalnom nivou, član Savjeta Aleksa Ivanović je održao predavanja na teme „Zaštita ličnih podataka i novinarstvo—balansiranje između slobode medija i privatnosti“ i "Kada postoji javni interes za privatni život?"—Tumačenje i primjena Člana 8 od strane Evropskog suda za ljudska prava.
- Član Savjeta Aleksa Ivanović i pravni savjetnik u Ministarstvu Unutrašnjih poslova Zora Čizmović su održali obuke za tužioce i druge zaposlene u svim Osnovnim, Višim i Vrhovnom državnim tužilaštvu, o zaštiti ličnih podataka. Ove obuke su imale za cilj i da podignu nivo poznavanja ove pravne materije, za potrebe državnog tužilaštva i kad je u pitanju pristupanje EUROJUST-u.
- U programu Škole demokratskog rukovođenja „Ljudska prava između standarda i prakse“, član Savjeta Aleksa Ivanović je 09.02.2014. godine održao predavanje na temu: „Osjetljiva linija između prava na slobodu informisanja i prava na privatnost“.
- Na seminaru "Podrška podizanju odgovornosti sudskih, tužilačkih i policijskih institucija putem upotrebe komunikacijskih strategija i razvoja službi za odnose sa medijima i informisanje", organizovanom od strane OSCE Misije u Crnoj Gori i Američke ambasade u Podgorici 16-20.11.2014. godine, član Savjeta Aleksa Ivanović je održao predavanje na temu „Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama kroz proces komunikacije sa medijima“.
- Na seminaru o ljudskim pravima 24.09.2014. u organizaciji Straniak Akademije za ljudska prava iz Beča, član Savjeta Aleksa Ivanović je u tandemu sa ekspertom Boltzman Instituta Christof Tschohl održao predavanje na temu "Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama".

Sporazum za sprovođenje projekta "Pomoć u implementaciji Zakona o slobodnom pristupu informacijama" između Misije OEBS-a u Crnoj Gori i Uprave za kadrove je predviđao seminare za predstavnike državnih organa, za predstavnike lokalnih vlasti i ljudi koji su odgovorni za pristup informacijama, kao i seminare za zaposlene u Agenciji. Cilj seminara je bio da se učesnicima približe odredbe novog Zakona o slobodnom pristupu informacijama i šta znači novi zakon, njegova važnost u korelaciji sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka i najboljih načina za prevazilaženje mogućih problema. Treneri su bili: Tomo Miljić, koji je bio je šef radne grupe za izradu

novog Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Aleksa Ivanović, Šefko Crnovršanin i Radenko Lacmanović - članovi Savjeta Agencije.

U toku sprovođenja projekta održano je 8 seminara na lokalnom nivou i 2 seminara na nacionalnom nivou, i to:

- Tivat, 24. jun - (za Tivat, Kotor i Herceg Novi) 21 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Radenko Lacmanović.
- Budva, 01. jul - (za Budvu i Prijestonicu Cetinje) 20 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Blaženka Dabanović.
- Bar, 08. jul - (za opštine Bar i Ulcinj) 14 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Aleksa Ivanović.
- Bijelo Polje, 23. septembra (za Bijelo Polje, Andrijevicu, Berane, Petnjicu, Rožaje i Plav) 12 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Radenko Lacmanović.
- Žabljak, 30. septembra (za Žabljak, Pljevlja i Šavnik) 11 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Radenko Lacmanović.
- Kolašin, 21. oktobra (za Kolašin i Mojkovac) 13 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Aleksa Ivanović.
- Nikšić, 28. oktobra (za Nikšić, Plužine Danilovgrad) 23 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Aleksa Ivanović.
- Podgorica, 27. novembar (za Podgoricu) 20 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Šefko Crnovršanin.
- Podgorica, 03. februar (za ministarstva, zavode, sekretarijate itd.) 42 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Aleksa Ivanović.
- Podgorica, 17. februar (zaposleni u javnim preduzećima i regulatornim agencijama) 12 učesnika seminara i treneri su bili Tomo Miljić i Aleksa Ivanović.

Predstavnici Agencije su se odazvali velikom broju poziva za učešće na okruglim stolovima, konferencijama, seminarima itd. u organizaciji organa državne uprave, međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i dr.

1.5.2. Web stranica

Aktivnosti koje se odnose na web-site Agencije ogledaju se u svakodnevnom ažuriranju i objavljivanju značajnog broja akata koji se donose u Agenciji vezanih za nadležnosti zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama.

U prethodnom periodu objavljeno je:

Nadležnost zaštite ličnih podataka: 27 mišljenja i 7 rješenja.

Nadležnost slobodnog pristupa informacijama: 418 rješenja u drugostepenom postupku, 25 zaključaka, 3 rješenja u dijelu proaktivnog pristupa, kao i 3 propisa vezanih za ovu nadležnost.

Na sajtu su objavljeni Opšti kolektivni ugovor, Pravilnik o zaradama, naknadama zarada i ostalim primanjima zaposlenih, Spisak zaposlenih u Agenciji sa mjesečnim zaradama funkcionera za 2014. godinu, Plan rada za 2014 kao i niz izvještaja iz obje nadležnosti Agencije.

1.5.3. Elektronski i štampani mediji

Dnevni list „Pobjeda“

- O izboru direktora nakon tumačenja Zakona, 26.04.2014.god.
- Ivanović: Banke nemaju pravo da kopiraju lične karte, 06.05.2014.god.
- Čedomir Mitrović v.d. direktora, 15.05.2014.god.
- Tužilaštvo i AZLP potpisali sporazum o saradnji, 17.05.2014.god.
- Pozitivni pomaci u oblasti zaštite ličnih podataka, 03.06.2014.god.

Dnevna novina „Dan“

- Ne štitim nikoga, pa ni direktora, 03.03.2014.god.
- Podatke o kreditima krije zbog "Dana", 29.04.2014.god.
- Šefko se sveti kršeći zakone, 15.05.2014.god.
- Javnost ne mora sve da zna, 16.05.2014.god.
- Mila i Duška tajno saslušavaju, 17.05.2014.god.
- Ne sprečavaju borbu protiv korupcije, 22.06.2014.god.
- Aleksa i Šefko složno protiv direktora, 27.06.2014.god.
- Viši sud krije podatke o korupciji i kriminalu 15.10.2014.god.
- Kriju kako troše novac građana, 25.10.2014.god.
- Iz naših rješenja izvukili pouke, 27.10.2014.god.

Nezavisni dnevnik „Vijesti“

- Javni dug za tajnu kupovinu glasova, 28.04.2014.god.
- Štite one koji prodaju i kupuju glasove, 29.04.2014.god.
- U tužilaštvu još čekaju rezultate, 17.05.2014.god.
- Sabotiraju nas iz državne uprave, 24.05.2014.god.
- Nemamo dovoljno novca, a ni kadrova, 03.06.2014.god.
- Rizici pod plaštom ličnih podataka, 30.06.2014.god.
- Funkcioneri neće moći da kriju bogatstvo, 07.07.2014.god.

Dnevne novine „Dnevne novine“

- MANS je imao pravo da snima napad u OIK, 29.05.2014.god.
- Mediji da opreznije izvještavaju, 27.06.2014.god.
- Problem tačnost informacija, 04.07.2014.god.
- Otvoren konkurs za novog direktora, 07.07.2014.god.
- Mijenjati zakon ili slijedi kolaps, 20.10.2014.godine

Portal Analitika

- Agencija upozorava: CKB pravi brojeve računa od matičnih brojeva, 22.04.2014.god.
- CKB: AZLP pohvalila, a ne optužila formiranje žiro-računa, 23.04.2014.god.
- Čedomir Mitrović izabran za v.d. direktora AZLP, 14.05.2014.god.
- Potpisan Memorandum o saradnji između VDT-a i AZLP, 16.05.2014.god.

Informativna emisija Al Jazeera

- Formiranje žiro računa čiji je sastavni dio JMBG građana od strane CKB-a., 24.04.2014.god.

Radio Antena M

- Mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka koji je dala po članu 19. Zakona o finansiranju političkih partija, 27.04.2014.god.
- Korišćenje matičnih brojeva u većem obimu nego što je to potrebno, 09.06.2014.god.

Radio Crne Gore

(Emisija: Evropa koja promovise Evropske integracije Crne Gore)

Dva izvještaja Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama za 2013.godinu podnijeta Skupštini Crne Gore, 06.06.2014.god.

Portal CDM

- Loš odnos državnih institucija prema zakonu o slobodnom pristupu informacijama 07.10.2014.godine
- Lacmanović: Podatke o putnicima Montenegroairlines da traži prilikom čekanja 25.10.2014.godine
- MUP: Nije tačno da krijemo podatke 25.10.2014.godine

1.5.4. Unapređenje informacionog sistema

U savremenom poslovnom okruženju računarske mreže su jedan od osnovnih resursa svake kompanije ili institucije. Računarska mreža koja funkcioniše pravilno i bez zastoja omogućava jednostavno obavljanje dnevnih aktivnosti svih zaposlenih i na taj način značajno povećava efikasnost kompletnog sistema. Sa druge strane, vrijednost informacija koje se nalaze na jednoj računarskoj mreži kod svake firme ili institucije je ogromna.

S obzirom na ove činjenice, u savremenom društvu sve je češća pojava kriminalnih aktivnosti – sajber kriminala, koji je uglavnom baziran na korišćenju propusta u okviru same mreže ili procedura u jednoj kompaniji. Svjesni smo da protiv sajber kriminala, koji poprima zastrašujuće razmjere i koji je motivisan različitim pobudama, bez obzira na visinu uloženi sredstava, nema 100% zaštite. Sigurnosni propusti mogu biti iskorišćeni kako od strane hakera, tako i od strane zaposlenih, namjerno ili slučajno tj. nenamjernim postupcima na radnim stanicama koje koriste pri radu.

U više navrata smo ukazivali na svu ozbiljnost trenutnog stanja IT infrastrukture naše Agencije i konstatovali da stanje mreže nije na zadovoljavajućem nivou sa aspekta stabilnosti, pouzdanosti i bezbjednosti ali do sada nije bilo budžetskih sredstava koja bi bila namijenjena za unapređenje IT infrastrukture.

Na zahtjev radne grupe, koja se bavila budžetskim zahtjevima Agencije za 2015. predložili smo da se uvrste i sredstva neophodna za realizaciju ovih mjera. Planiramo da sredstva, koja nam budu na raspolaganju, upotrijebimo za nabavku hardvera i softvera koji bi podatke koji se nalaze na našim radnim stanicama i serverima, a od najvećeg su

interesa za rad Agencije, zaštitimo kako od neovlašćenog pristupa ili zloupotreba tako i od eventualnih havarija na IT opremi.

Ono što bi moglo da doprinese unapređenju informacionog sistema i poboljša efikasnost radnih procesa u Agenciji je **Dokument menadžment sistema DMS** (Interni protokol) koji je završen polovinom 2014. godine. Ova verzija DMS-a koju je izradila kompanija S&T rađena je u Sharepoint Foundation 2010, kao ugrađena aplikacija.

Implementacijom u informacioni sistem Agencije ona će omogućiti kontrolu poslovnih procesa, elektronsko arhiviranje dokumenata i laku pretragu istih po zadatim kriterijumima i unijetim podacima (odsjek, djelovodni broj, korisnik, naziv dokumenta, opis procesa...).

1.5.5. Saradnja sa drugim institucijama

Saradnja sa drugim institucijama je veoma važan segment djelovanja Agencije u svrhu ispunjenja zacrtanih ciljeva i zadataka.

U protekloj godini ostvarena je saradnja sa Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije na planu mogućnosti uključivanja Agencije, tj. njenih predstavnika u rad Nacionalnog CIRT-a (Computer Incident Response Team) koji radi na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih bezbjednosnih incidenata na Internetu. Obaveza formiranja lokalnih CIRT timova u institucijama jeste u cilju uspostavljanja Nacionalne CIRT infrastrukture, koja je i predviđena Strategijom sajber bezbjednosti Crne Gore 2013-2017 i pratećim Akcionim planom.

Saradnja sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija ogleda se kroz redovne komunikacije i periodična i *add hoc* izvještavanja Agencije prema međunarodnim organizacijama i tijelima u kojima participira Crna Gora. Posebno ističemo pripremu informacija na zahtjev Kancelarije Visokog komesara UN za ljudska prava, a u vezi Rezolucije Generalne skupštine 68/167 pod nazivom "Pravo na privatnost u digitalnoj eri".

Dana 16.05.2014. godine je potpisan Memorandum o saradnji između Vrhovnog državnog tužilaštva i Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Osnovni cilj pomenutog vida saradnje je razmjena znanja i iskustva o svim aspektima važnim za primjenu pravnog poretka Crne Gore, a koji se tiču unapređenja zaštite ličnih podataka kroz procedure koje sprovodi Tužilaštvo, shodno zakonskim ovlaštenjima.

Dana 26.07.2014. godine je potpisan Memorandum o saradnji između Centra za demokratsku tranziciju i Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Cilj potpisivanja Memoranduma je monitoring transparentnosti državnih institucija u poštovanju Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Ovo se, prije svega, odnosi na dio zakona koji propisuje proaktivan pristup informacijama, odnosno član 12 koji reguliše obavezu objavljivanja informacija od javnog značaja na internet prezentacijama institucija.

Saradnja sa Poreskom upravom, Fondom za zdravstveno osiguranje, Zavodom za zapošljavanje idr. odvija se u sklopu ispunjavanja redovnih zakonskih obaveza Agencije.

1.5.6. Međunarodna saradnja

U Skoplju je 2. i 3. aprila 2014. godine održana 16. Konferencija organa za zaštitu podataka iz Centralne i istočne Evrope. Na ovoj konferenciji, ovlašćeni predstavnici nacionalnih agencija država učesnica (Makedonija, crna Gora, Gruzija, Albanija, Slovačka, Slovenija, Poljska, Bugarska, Češka, Srbija, Rumunija, Mađarska, Bosna i Hercegovina i Moldavija) potpisali su Deklaraciju o uzajamnoj pomoći i međunarodnoj saradnji. Takođe, ovom prilikom, u želji da se reguliše i osnaži buduća saradnja u vezi sa međunarodnim obavezama Makedonije i Crne Gore u oblasti zaštite prava na slobodan pristup informacijama, potpisan je Memorandum o saradnji.

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama uspostavila saradnju sa organima Vlade Republike Kosovo koji se bave pitanjem slobodnog pristupa informacijama.

Predstavnici Agencije bili su u radnoj posjeti Povjereniku u Sloveniji u organizaciji OSCE-a, radi stručnog osposobljavanja zaposlenih u Odsjeku za pristup informacijama u cilju razmjene iskustva na polju slobodnog pristupa informacijama. Radna posjete bila je od 27. do 30.05.2014. godine .

Radionica o reviziji za zaštitu podataka sa posebnim osvrtom na zaštitu podataka pečatima JHA 52179 organizovana u saradnji sa Direkcijom za ličnu zaštitu podataka Makedonije, 12-13 februara 2014. godine.

U Tirani je održana konferencija o zaštiti ličnih podataka u postupku borbe protiv organizovanog kriminala, u organizaciji GIZ-a i eksperata EUROJUST-a.

U Gracu, u Austriji, održana je dvodnevna konferencija „Oblikovanje digitalne sredine – Obezbjedivanje naših prava na internetu“. Konferencija se održala za vrijeme predsjedavanja ove zemlje Savjetom Evrope u periodu od novembra 2013. do maja 2014. godine.

U organizaciji Direktorata za zaštitu ličnih podataka Makedonije, 6. i 7. oktobra 2014. godine, u Skoplju, održana je 26. Radionica upravljanja slučajem. Cilj Radionice je unapređenje uzajamne saradnje organa za zaštitu podataka pri rješavanju problema i pitanja zaštite podataka i privatnosti, kao i dijeljenje korisnih iskustava iz prakse putem predavanja i prezentacija.

Regionalna konferencija tijela za zaštitu podataka Zapadnog Balkana održana je 12. i 13. novembra 2014. u Skoplju, u organizaciji makedonske Direkcije za zaštitu ličnih podataka. Glavna tema Konferencije bili su društveni mediji, cloud computing u odnosu na zaštitu privatnosti.

Seminaru koji je organizovan od strane Foruma informacione sigurnosti „FIS“ i Direktorata za zaštitu ličnih podataka Republike Makedonije održan u Tirani 15.10.2014.god., prisustvovali su dva kontrolora Agencije. Tema seminara se odnosila na primjenu novih mjera informacione sigurnosti, a pogotovo standarda koje se primjenjuju vezano za izdavanje certifikata iz standarda 27000, kao i preostalih 37 koje primjenjuju privredni subjekti, su od suštinske važnosti za adekvatno čuvanje ličnih podataka.

Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, 06. i 07.11.2014. god. prisustvovali su seminaru na temu „Zaštita podataka u korporacijskim prevarama prevencije i istrage“. Seminar je organizovan od strane Ureda

za zaštitu ličnih podataka Republike Češke, Forensic Investigation & Fraud Prevention – „Surveillance“ i Advokatske firme „bnt attorney- at-law. Seminar je bio posvećen sve učestalijim prevarama u privrednim društvima, tj. u korporacijama i potrebi da države koje su formirale svoje organe koje se bave zaštitom podataka prate razvoj u oblasti primjene novih saznanja i mjera informacione sigurnosti.

Četvrta konferencija informacionih komesara održana je 4. i 5. novembra 2014. godine u Edingburgu – Škotska. Konferenciji su prisustvovali član Savjeta Radenko Lacmanović i Šef Odsjeka za pristup informacijama Biljana Božić. Tema prvog radnog dana Konferencije je bila poštovanje ARHUS Konvencije i praktična primjena u praksi u zemlja u Evropi kad je upitanju zaštita životne sredine i oblast pristupa informacijama. Razmjenjena su iskustva u pogledu presuda Upravnih sudova oko načina pristupa tumačenju obveznika Zakona o pristupu informacijama u Velikoj Britaniji i Njemačkoj. Održan je i okrugli sto predstavnika Evropskih informacijskih komesara i usaglašen je stav da se po ugledu na RTA mrežu u Latinskoj Americi i ENHRI Evropsku mrežu institucija koji se bave zaštitom ljudskih prava osnuje mreža Evropskih informacijskih komesara.

Sastanku Radne grupe član 23, koji je održan u Briselu 16. i 17. septembra 2014. godine prisustvovao je član Savjeta Aleksa Ivanović.

Sastancima Ad hoc Komiteta Cahdata Savjeta Evrope, čije su nadležnosti vezane za modernizaciju Konvencije 108, a koji su održani u Strazburu 28-30 aprila i 1-3 decembra 2014. godine prisustvovao je član Savjeta Aleksa Ivanović.

1.5.7. Aktivnosti u vezi pretpristupnih pregovora

Član Savjeta Aleksa Ivanović je aktivno učestvovao u radu Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava.

2. OPŠTI PRAVNI OKVIR

Zaštita ličnih podataka se obezbjeđuje primjenom normi pravnog okvira koji čine Ustav, ratifikovani međunarodni ugovori i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava, kao i domaće zakonodavstvo.

2.1. Ustav Crne Gore

Ustav Crne Gore iz 2007. godine u preambuli kaže da su opredjeljenja građana Crne Gore da žive u državi u kojoj su osnovne vrijednosti, između ostalih i poštovanje ljudskih prava i sloboda, kao i demokratija i vladavina prava. Ustav članom 6 jemči i štiti prava i slobode, proklamuje ih nepovredivim i obavezuje svakoga da ih poštuje.

U članu 9 Ustava stoji da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, te da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju

kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva. Jedno od osnovnih ljudskih prava je i pravo na privatnost. Pravo na privatnost se razrađuje članom 40, na način da se svakom garantuje poštovanje privatnog i porodičnog života.

Nepovredivost tajnosti pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja se garantuje u članu 42. Odstupanje od ovog načela je moguće samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore.

Zaštita podataka o ličnosti se jemči članom 43, zabranjuje se upotreba podataka ličnosti van namjene za koju su prikupljeni i daje se pravo svakome da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe. Iz ove odredbe Ustava proizilaze i principi na kojima se mora temeljiti obrada i zaštita podataka o ličnosti

- načelu zakonitosti i poštene obrade podataka;
- načelu srazmjernosti;
- načelu tačnosti podataka;
- načelu zaštite podataka;
- načelu zabrane obrade posebne kategorije podatka;
- pravu na informaciju;
- pravu na pristup podacima;
- pravu na sudsku zaštitu lica čiji se podaci obrađuju i pravu na odštetu;

Takođe, odredbom člana 51 najvišeg pravnog akta Crne Gore propisano je pravo na pristup informacijama u posjedu državnih organa i organizacija koja vrše javna ovlašćenja i regulisano da se pristup informacijama može ograničiti ako je to u interesu zaštite života, javnog zdravlja, morala i privatnosti, vođenja krivičnog postupka, bezbjednosti i odbrane, spoljne, monetarne i ekonomske politike.

2.2. Zakonski okvir

Što se tiče domaćeg pravnog okvira u oblasti zaštite ličnih podataka, on postoji još od Ustava SRJ iz 1992. godine i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti SRJ iz 1998. godine, ipak treba dodati da nijesu poznati slučajevi zaštite ovog prava po ovom pravnom osnovu. To, prije svega, vodi zaključku da građani nijesu bili upoznati o svojim pravima, a ne da je ovo pravo u praksi šticeo, te da nije bilo razloga za pokretanje postupaka. Još jedan veliki razlog je to što po Zakonu iz 1998. godine nije postojalo nezavisno tijelo koje bi šttilo lične podatke već je za to bilo nadležno Savezno Ministarstvo pravde.

Donošenjem novog Ustava nezavisne Crne Gore postojala je i potrebna zakonskog definisanja oblasti zaštite ličnih podataka. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti (donijet 2008. godine, a izmjene i dopune istog 2009. i 2012. godine) upravo razrađuje garanciju iz člana 43 Ustava Crne Gore.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama iz 2005. godine sadržavao je širi obim interesa radi čije zaštite se može ograničiti pristup informacijama, zbog čega je bilo neophodno izvršiti usaglašavanje Zakona sa Ustavom u tom pogledu. Zbog toga je 2012. godine donešen novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama, čija primjena je počela u februaru 2013. godine.

2.3. Međunarodna dokumenta

Osim ovih domaćih propisa dio pravnog poretka su i Evropska konvencija o osnovnim pravima i slobodama koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2004. godine i Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu ličnih podataka Savjeta Evrope iz 1981. godine koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2005. godine. Član 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima između ostalog štiti privatni život i prepisku pojedinaca. Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu podataka sadrži osnovna pravila za kvalitetnu zaštitu ličnih podataka u procesu automatske obrade. Tu se zapravo radi o minimumu standarda koji države, koje su je ratifikovale, moraju da primijene. Ova Konvencija je i osnova za Direktive Evropske Unije.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti postigla se usklađenost sa relevantnim međunarodnim dokumentima i propisima koji se odnose na oblast zaštite podataka o ličnosti i privatnosti ličnosti, a naročito sa:

- Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950. godine) koja u članu 8 tretira pitanje zaštite prava na poštovanje privatnog i porodičnog života;
- Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima (07. decembra 2000. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zaštiti građana u vezi sa obradom ličnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka (95/46 od 24.10.1995. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi obrade ličnih podataka i zaštite privatnosti u elektronskim komunikacionim sektorima (2002/58 FC od 12.07.2002. godine);
- Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o zadržavanju generisanih ili obrađenih podataka u vezi sa odredbom u javnosti raspoloživih elektronskih komunikacionih servisa ili javne komunikacione mreže i dopune Direktive 2002/58/ec i (2006/24) EU od 15.03.2006. godine;
- Evropskom Konvencijom o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka Savjeta Evrope (ETSNo 108);
- Direktivom 2009/136/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta (od 25.11.2009. godine) o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi sa mrežama i uslugama elektronskih komunikacija;
- Presudama Evropskog suda pravde.

Kada je u pitanju oblast pristupa informacijama, najznačajniji međunarodni dokument je Konvencija Savjeta Evrope o pristupu službenim dokumentima, koja je usvojena 18.06.2009. god, a koju je Skupština Crne Gore potvrdila 26.05.2011. god. Pomenutom Konvencijom propisani su minimalni standardi u pogledu pristupa službenim dokumentima, kaje je svaka država članica dužna da ispoštuje i da svojim zakonodavstvom obezbijedi njihovu odgovarajuću implementaciju i efikasnu primjenu. Konvencija sadrži određene standarde i zahtjeve koji nisu bili definisani Preporukom Komiteta ministara Savjeta Evrope iz 2002 god. po kojoj je rađen bivši Zakon, zbog čega je bilo neophodno obezbijediti adekvatnu primjenu Konvencije u tom pogledu.

Takođe, Zakon o slobodnom pristupu informacijama usaglašen je sa:

- Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima (član 19) i Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima (član 19) kojim je predviđeno da svako ima pravo da traži, prima i saopštava informacije. Navedena odredba predstavlja obavezujući međunarodni pravni standard.
- Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (član 10) koja svakome garantuje pravo da prima i saopštava informacije. Ovaj međunarodni standard pristup informacijama koje se nalaze u posjedu države promovise kao ljudsko pravo koje se može ograničiti samo zakonom, radi zaštite interesa predviđenih u stavu 2 člana 10 Konvencije.
- Konvencijom Savjeta Evrope o pristupu službenim dokumentima, u pogledu principa, standarda, obveznika davanja informacija, značenja pojma informacija, procedura i instrumenata zaštite za ostvarivanje prava na pristup informacijama u posjedu organa vlasti.
- Preporukom br. R (2000 13) Odbora ministara članicama o evropskoj politici o dostupnosti arhivske građe, kojom su, između ostalog, utvrđeni rokovi u pogledu trajanja ograničenja pristupa informacijama koje sadrže lične podatke koji mogu uticati na privatnost.

ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA

1. NADZOR

Nadzor je postupak kojim se ostvaruje neposredan uvid u zakonitost rada i postupanja subjekta nadzora – rukovaoca zbirke ličnih podataka, obrađivača i trećeg lica, odnosno korisnika, s ciljem provjere usklađenosti njihovog rada sa Zakonom i drugim propisima koji se odnose na obradu i zaštitu ličnih podataka, preduzimanje i izvršenje upravnih mjera i radnji.

Nadzor ima prvenstveno svrhu preventivnog djelovanja radi podspješivanja odgovornog odnosa subjekta nadzora prema zakonskim obavezama. Agencija vrši nadzor u skladu sa zakonom preko zaposlenih lica u tom organu, koja su ovlašćena za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa aktom o sistematizaciji (u daljem tekstu: kontrolor). Kontrolori su zaposleni u Agenciji – Odsjeku za nadzor, sa ovlašćenjima da sprovedu nadzor, samostalni su u vršenju nadzora iz oblasti zaštite ličnih podataka u okviru zakonskih ovlašćenja.

Kontrolori imaju pravo i obavezu da neposredno pregledaju poslovne prostorije i druge objekte u kojima se vrši obrada ličnih podataka, proces rada, isprave i druge dokumente, kao da obavljaju druge radnje u skladu sa predmetom nadzora. Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, kao i pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka. Postupak nadzora se pokreće i vodi po službenoj dužnosti. Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka nadzora. Nadzor se vrši kod svih rukovaoca zbirke ličnih podataka koji su obavezni da postupaju shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, a odnosi se na: državne organe, organe državne uprave, organe lokalne samouprave i lokalne uprave, privredno društvo i drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koji vrše obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom o Zaštiti podataka o ličnosti.

Po ovom zakonu obavezni su da postupaju rukovaoci zbirke ličnih podataka koji obrađuju lične podatke na teritoriji Crne Gore ili van Crne Gore gdje se u skladu sa međunarodnim pravom primjenjuju propisi Crne Gore. Ovaj zakon primjenjuje se i na rukovaoca zbirke ličnih podataka koji je osnovan van Crne Gore ili nema prebivalište u Crnoj Gori, ako se oprema za obradu ličnih podataka nalazi u Crnoj Gori, izuzev ako se ta oprema koristi samo za prenos ličnih podataka preko teritorije Crne Gore. Rukovalac zbirke ličnih podataka, treće lice, odnosno korisnik ili obrađivač ličnih podataka obavezni su da omoguće pristup zbirkama, spisima i drugoj dokumentaciji, kao i sredstvima elektronske obrade i da, na zahtjev kontrolora, dostave tražene spise i drugu dokumentaciju.

O obavljenom nadzoru kontrolor je obavezan da sačini zapisnik i u njemu navede činjenično stanje utvrđeno nadzorom. Zapisnik se sačinjava u roku od osam (zahtjev za zaštitu prava) odnosno 15 dana od dana izvršenog nadzora.

Nadzorom kod rukovaoca zbirke ličnih podataka obuhvataju se:

- zbirke ličnih podataka sa nazivom zbirke;
- pravni osnov za obradu ličnih podataka;
- naziv rukovaoca zbirke;
- svrhu obrade ličnih podataka;

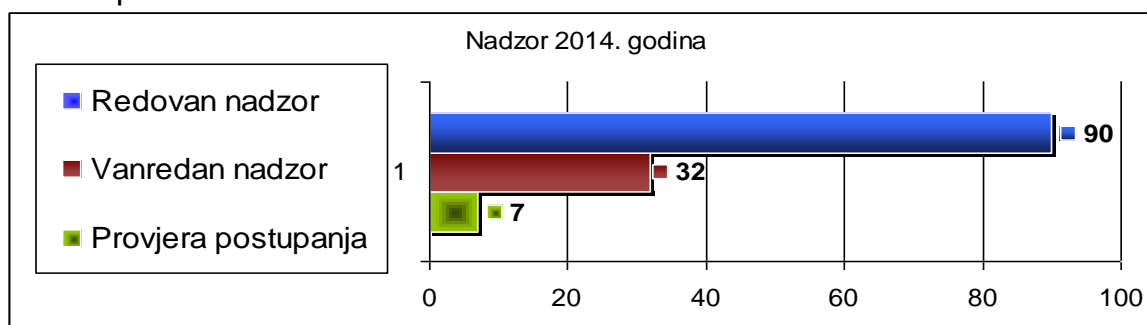
- kategoriju lica, vrste ličnih podataka sadržanih u zbirci;
- način prikupljanja i čuvanja ličnih podataka;
- rok čuvanja i korišćenja ličnih podataka;
- naziv korisnika zbirke ličnih podataka;
- iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore;
- interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke podataka;
- posebni vidovi obrade ličnih podataka;
- biometrijske mjere;
- video nadzor i
- ulazak i izlazak iz službenog odnosno poslovnog prostora.

Pravilnikom o načinu vršenja nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka je predviđeno da Agencija vrši:

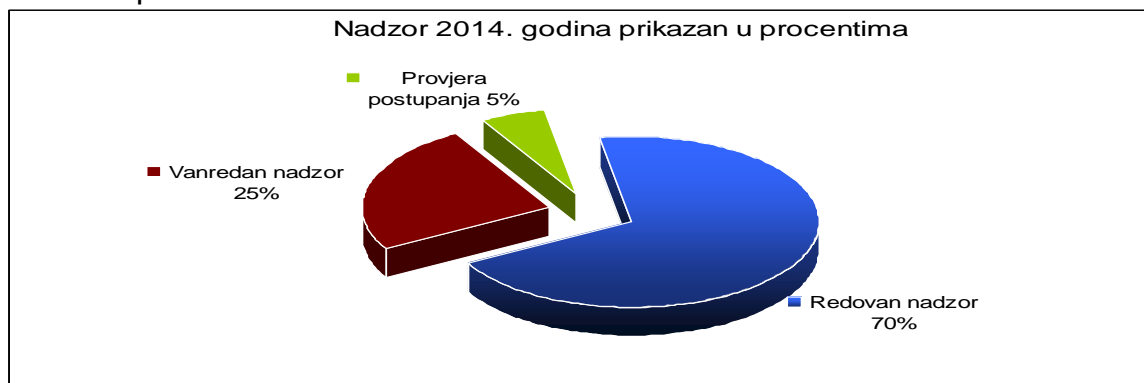
- redovan
- vanredan nadzor i
- provjera postupanja

Ukupan broj nadzora u 2014. godini iznosi 122 (stodvadesedva), dok je nadzora po provjeri postupanja po zapisniku bilo 7 (sedam).

Grafički prikaz br. 1

Grafički prikaz br. 2

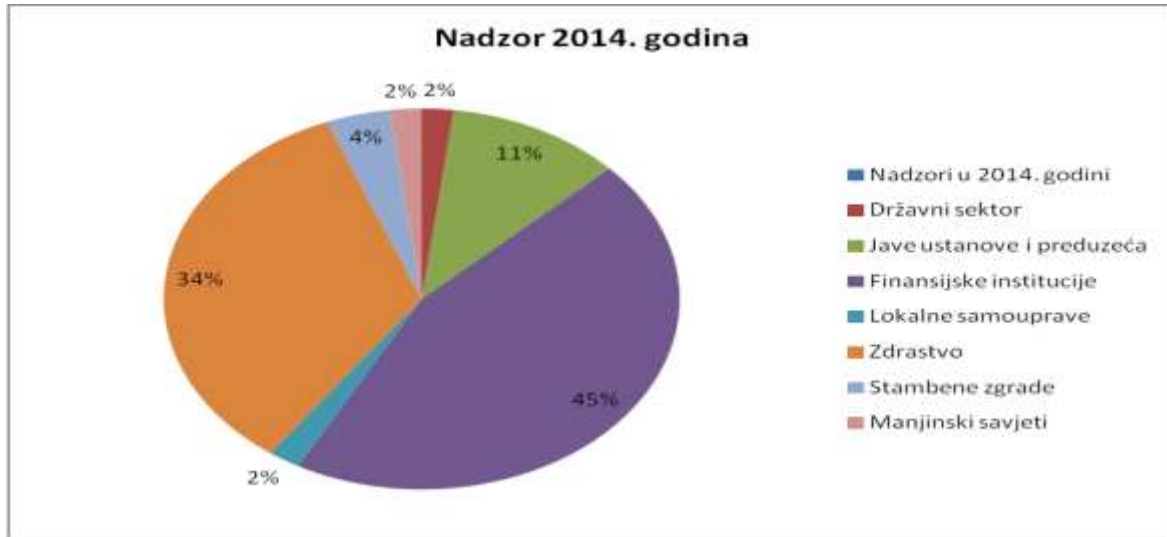

Struktura nadzora data je u grafičkom prikazu i to:

- Kod privrednih društava D.O.O, A.D.- finasijskih organizacija (banaka, osiguravajućih društava) izvršeno je 55 (pedesetpet) nadzora, što čini 45%.
- U okviru Privatnih zdravstvenih ustanova izvršena su 42 (četrdesetdva) nadzora, što čini 34% .

- U javnim ustanovama i javnim preduzećima izvršeno je 13 (trinaest), što čini 11%.
- U stambenim zgradama izvršeno je 5 (pet), što čini 4%.
- U državnim ustanovama 3 (tri), što čini 2%.
- Kod manjinskih savjeta 2 (dva) nadzora, što čini 2%.
- Kod lokalne samouprave izvršena su 2 (dva) što čini 2%.

Grafički prikaz br. 3

1.1. Redovan nadzor

Redovan nadzor vrši se na bazi godišnjeg plana Agencije kod rukovaoca zbirki ličnih podataka, odnosno svih kategorija rukovaoca, koji su predviđeni godišnjim planom. Godišnji plan nadzora donosi se sa ciljem da se aktivnosti u odnosu na ovo ovlaštenje usmjere prema tačno određenim sektorima, a u cilju sagledavanja stanja u toj oblasti, počev od zbirke ličnih podataka koje vode rukovaoci zbirki do propisa koje primjenjuju.

Tokom 2014. godine redovnim nadzorima obuhvaćeni su slijedeći subjekti:

Javne ustanove/Javna preduzeća/lokalna samouprava

1. JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju Nikšić
2. Centar za socijalni rad Nikšić
3. Centar za socijalni rad Herceg Novi
4. JU Centar za sport, Bijelo Polje.
5. JP Vodovod „Bistrica“ Bijelo Polje.
6. Zavoda za zbrinjavanje izbjeglica- Centar za smještaj tražilaca azila Spuž
7. Javnog preduzeća za stambeno komunalnu djelatnost, „Lim“-Bijelo Polje.
8. JU Centar za socijalni rad, Nikšić, Plužine i Šavnik
9. JU Osnovna škola „Mahmut Lekić“, Tuzi.
10. JU Bečići-Lovćen za odmor i rekreaciju djece Cetinje

11. Gradska opština Tuzi.

Privatne zdravstvene bolnice/ordinacije/ustanove

1. Stomatološke ordinacije "Dentosan" Podgorica
2. Pedijatrijske ambulante "Dr. Sekulić" Podgorica.
3. Dijagnostičke ordinacije "Consilijum", Budva
4. Privatne stomatološke poliklinike "Veselinović" Herceg Nov
5. Stomatološke ordinacije „Dr. Kukoljac“ Herceg Novi.
6. Stomatološke ordinacije „Lux dent“ Nikšić
7. Specijalistička ambulanta za ultrazvučnu dijagnostiku "Dr. Lončarević", PG
8. PZU specijalistička ginekološka ordinacija "Dr Radović", Budva
9. Javna zdravstvena ustanova apoteke Crne gore "Montefarm", Podgorica.
10. Opšte stomatološka ambulanta, "Suljević", Podgorica
11. Stomatološke ordinacije Stomatološka Ordinacija "City Dental" - Budva.
12. Stomatološka ordinacija "Green dent" Nikšić
13. PZU „Otorina Prima“, specijalistička ambulanta za uvo, grlo i nos - Budva
14. PZU „ Sono Max “, Nikšić.
15. PZU „ Fist “d.o.o, Podgorica..
16. PZU „Dr. Senad“, stomatološka ordinacija - Podgorica
17. PZU „ Diagnostica “, Podgorica.
18. SPA Medika, Podgorica
19. Očne ordinacije "Vista", Nikšić.
20. PZU „Dr. Arnad Alivodić“, stomatološka ordinacija - Podgorica
21. Stomatološke ordinacije „Estetica dentis“ Podgorica.
22. Stomatološke ordinacije "dr.Gošović" Podgorica.
23. Opšta somatološka ambulanta "Beodent-Bulatović" Rožaje.
24. Opšta somatološka ambulanta „Duodental BB“ Rožaje.
25. Opšta stomatološka i ortodontska ambulanta „Dr. Šutković“, - Rožaje
26. PZU „Dr. Jovović“, Oftalmološka ordinacija - Podgorica.
27. Dnevne Bolnice „ Optimal“ Podgorica.
28. P.Z.U. Očna Ordinacija "RADOJEVIĆ" Podgorica.
29. PZU ordinacije „Catharum“-Kotor
30. Internistička-kardiološka ordinacija "Srce", Kotor.
31. Opšta stomatološka ambulanta "APOLONIJA" - Kotor
32. Stomatološke ordinacije "RODENT" Pjevlja.
33. Stomatološke ordinacije „TNT-DENT“ Pljevlja.
34. PZU Biohemijska laboratorija „Bio-lab“, Pljevlja.
35. Specijalističko-Internističko gastroenterološka ordinacija "Golo Medika", Tivat.
36. Privatna zdravstvena ustanova „MANSa MEDICA“, Tivat.
37. Stomatološka poliklinika "DENTALUX" Tivat.
38. Opšta stomatološka ambulanta „DENTAL CARE“ Cetinje
39. PZU " Centar za implantologiju i estetsku stomatologiju" Budva.
40. PZU „Dr. Petrović“, opšta stomatološka ambulanta - Budva
41. Stomatološke ordinacije „ ART-DENTAL“ Bar.
42. PZU „T3-Dental“, opšta stomatološka ambulanta - Bar

Privredna društva d.o.o .

1. Novi studentski dom Podgorica - „Kroling“ doo Danilovgrad
2. Društvo za promet, proizvodnje i usluge “OKOV” d.o.o. Podgorica.
3. „7 Avgust „ D.O.O. Podgorica.
4. Hard Diskont Laković” D.O.O. Radanovići Kotor
5. Voli trade d.o.o, Distributivno-logistički centar Podgorica.
6. Hotela „Dvori Balšića” Ulcinj.
7. Hotela „New Star”, Podgorica.
8. Hotela „Franca” Bijelo Polje
9. Hotela „Palata Venecija” Ulcinj. ,
10. "Orion" d.o.o. za promet roba i usluga - Podgorica.
11. "Mondoauto CG" d.o.o Podgorica.
12. "M" OIL d.o.o. - Podgorica
13. "DONAT" d.o.o. - Podgorica
- 14.13 UL Plantaža a.d. Podgorica.
15. „Zonex” d.o.o. - Podgorica
16. „Eles” d.o.o, Podgorica.
17. „Institut za transport” d.o.o, Podgorica
18. „Oxford centar” d.o.o Podgorica.
19. „Oxford centar” d.o.o. Bar.
20. Restoran “Venecija” Ulcinj.
21. Hotel “Grand” Cetinje.
22. Hotel “Monte Rosa” Lovćen Cetinje.
23. „Agencija Step” d.o.o, Podgorica.
24. „Kancelarija Popović”, Podgorica
25. Hotel d.o.o. “ Rivamne” - Ulcinj
26. Hotel “Vidikovac” Utjeha.
27. Apartmani „Tati “ Ulcinj.
28. Hotel „Vučje” Nikšić .
29. Hotela „Trebjesa” Nikšić
30. Hotel “Trim” Nikšić.
31. Privredno društvo “ “ Limšped” d.o.o. Bijelo Polje.
32. Privredno društvo” “ Inženjering promet d.o.o”, Bijelo Polje.
33. Privredno društvo “Unipred” d.o.o. Bije Polje.
34. Privredno društvo “Multiprint” d.o.o. Bar.
35. Privredno društvo” Mondrian d.o.o”, Bar.
36. Privredno društvo Optimum Company” d.o.o. Bar
37. Maxvanti” d.o.o”, Podgorica.

Kontrolom su obuhvaćene sve zbirke ličnih podataka, koje posjeduju subjekti nadzora. Utvrđene su nepravilnosti kod nekih subjekta i to, da nijesu dostavili zbirke Agenciji, shodno čl.26 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Poseban akcenat kontrole obuhvaćen je kod Javnih ustanova (Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju Nikšić, Centar za socijalni rad Nikšić, Centar za socijalni rad Herceg Novi...) koje kod sebe posjeduju zbirke iz posebne kategorije ličnih podataka, u dijelu zaštite istih. U

članu 148 Zakona o socijalnoj dječijoj zaštiti je propisano: „da, za potrebe obavljanja djelatnosti socijalne i dječje zaštite, za planiranje, praćenje stanja, kao i za naučno-istraživačke i statističke svrhe u oblasti socijalne i dječje zaštite vode se zbirke podataka“. Zbirke podataka iz stava 1 ovog člana sadrže podatke o: pravima iz socijalne i dječje zaštite; pružaocima usluga; korisnicima; finansiranju djelatnosti socijalne i dječje zaštite; druge podatke u skladu sa zakonom. Nadležni organ državne uprave upravlja, održava, koristi, obezbjeđuje sigurnosne uslove, nadzor baze podataka i cjelokupnog informacionog sistema socijalne i dječje zaštite i pruža informatičku podršku sistemu socijalne i dječje zaštite. Nadležni organ državne uprave izdaje ovlašćenja i određuje obim ovlašćenja za pristup bazi podataka i za unošenje novih i korišćenje postojećih podataka. Podaci u sistemu socijalne i dječje zaštite čuvaju se u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita podataka o ličnosti. Bliže uslove o sadržaju baze podataka, čuvanju, pristupu, evidenciji i dokumentaciji propisuje nadležni organ državne uprave. Pravilnik o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centra za socijalni rad, u članu 30 propisuje da za svakog korisnika formira se Dosije, u kome su sadržani svi lični podaci, kao i podaci iz posebne kategorije.

Kontrolom slučajnih uzoraka nijesmo uočili nepravilnosti u zaštiti i dostavljanju ličnih podataka.

Kontrole kod privatnih zdravstvenih ustanova ogledao se u mjerama zaštite ličnih podataka, obzirom da se obrađuju lični podaci iz posebne kategorije. Uvidom u elektronsku evidenciju odnosno zbirku pacijenata, ustanovili smo da se primjenjuju tehničke mjere iz čl.24 ZZPL, kao i upustva odnosno pravila unosa ličnih podataka pacijenata propisana od strane Fonda zdravstva.

Nadzor kod privrednih društava izvršen je sa ciljem provjere zaštite ličnih podataka i video nadzora. Utvrđene nepravilnosti ogledali su se u nedostavljanje evidencija-zbirki, nedonošenje Odluke o uvođenju video nadzora i postavljanju kamera u prostorijama suprotno čl.36 ZZPL.

Svim subjektima nadzora zapisnički je ukazano na utvrđene nepravilnosti i ostavljen je rok od 7-15 dana, da itse otklone. Nakon dobijenog zapisnika, subjekti nadzora otklonili su utvrđene nedostatke i obavijestili Agenciju.

1.2. Vanredan nadzor

Vanredni nadzori nisu obuhvaćeni godišnjim mjesečnim planovima, ali povodi za njihovo vršenje su nastali na osnovu podnesenih zahtjeva za zaštitu prava ili inicijativa nosilaca ličnih podataka ili kada je u postupku po službenoj dužnosti ocijenjeno da je za rješavanje konkretnog predmeta neophodno izvršiti nadzor.

Vanredan nadzor može biti:

- nadzor po zahtjevu za zaštitu prava;
- nadzor po inicijativi za zaštitu prava;
- nadzor po nalogu starješine organa.

Vanredni nadzori su izvršeni na osnovu podnesenih zahtjeva za zaštitu prava ili inicijativa nosilaca ličnih podataka ili kada je u postupku po službenoj dužnosti ocijenjeno da je za rješavanje konkretnog predmeta neophodno izvršiti nadzor. Imajući u vidu karakter, odnosno prioritet postupanja, Agencija je u cilju što efikasnijeg

rješavanja problema, prevashodno vodila računa da postupi po svim zahtjevima građana i time spriječi povredu privatnosti, koja je mogla nastati zbog nezakonite obrade ličnih podataka. U 2014. godini izvršeno je ukupno 32 (tridesetdva) vanredna nadzora, i to: kod privrednih društava 17 (sedamnaest), stambenih zgrada 5 (pet), javnih ustanova/preduzeća 4 (četiri), državnih organa 3 (tri), manjinskih savjeta 2 (dva) i lokalne samouprave 1 (jedan).

Kod većine kontrolisanih subjekata kao jedna od nepravilnosti bila uglavnom postavljanje sistema video nadzora bez prethodno donjete odluke o uvođenju video nadzora sa jasnim razlozima za uvođenje video nadzora, odgovornog lica rukovaoca zbirke ličnih podataka, da je u nekoliko slučajeva korišćen internet prilikom video nadzora, da u objektima gdje su dozvoljene video kamere (kuhinja, šank, magacinski prostor) nije pribavljeno mišljenje zaposlenih, da ne postoji vidno obavještenje da se vrši video nadzor i da pojedine postavljene kamere vrše povredu privatnosti, pa su samim tim prekršena elementarna ljudska prava, na privatnost i lični integritet. U dijelu prikupljanja ličnih podataka kod zbirki korisnika usluga, rukovaci su u većini slučajeva poštovali preporuke Agencije, da ne kopiraju odnosno skeniraju indetifikaciona dokumenata, ne zadržavaju iste bez saglasnosti korisnika. U svim slučajevima gdje je ukazano na nepravilnosti shodno ostavljenom roku, rukovaci zbirke otklonili su nepravilnosti, što su kontrolori u postupku provjere i konstatovali.

1.2.1. Vanredan nadzor po zahtjevima za zaštitu prava

U 2014. godini je od ukupno 32 (tridesetdva) vanredna nadzora, izvršeno devet (9) nadzora po zahtjevu za zaštitu prava, i to kod: Jugopetrol" Kotor, Crnogorske komercijalne banke Podgorica, „Prolink" d.o.o. Podgorica, pet nadzora po zahtjevima za zaštitu prava fizičkih lica (Ulici 13 Jul u Podgorici, ul. Nikole Ljubibratića Topla Herceg Novi, Pera Četkovića Podgorica, Cara Lazara Podgorica, Novo naselje Radovići Tivat) i Srpskog nacionalnog savjeta.

1.2.2. Vanredan nadzor po inicijativama za zaštitu prava

U 2014. godini je, od ukupno 32 (tridesetdva) vanredna nadzora, izvršeno dvadeset i tri (23) nadzora po inicijativi za zaštitu prava, i to kod: Telemont" Podgorica, „Vuk Petrol" Radanovići, Uniqa-životno osiguranje, „Telenor,, Podgorica, „Zećanka", Ugostiteljskih hotela (Romanoff, Sveti Stefan, Evropa Podgorica, Bambis Podgorica, Montenegro Bečići, Laguna Podgorica, Azimut Sveti Stefan, Restoran Anovi, GS Company-Garden Podgorica), Klinički centar Podgorica, Vodovod i kanalizacije Budva, Centar za socijalni rad Podgorica, Dom učenika i studenata, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore, Uprava policije-područna jedinica Rožaje, Poreske uprave Crne gore i Glavni grad Podgorica.

1.3. Dopunski nadzor

U 2014. godini obavljena su dva dopunska nadzora po Odluci Savjeta Agencije, i to u Skupštini Glavnog grada Podgorice, po inicijativi od strane odbornice PZP-a, i kod

Srpskog nacionalnog savjeta, po inicijativi fizičkog lica.

1.4. Provjera postupanja

U izvještajnom periodu izvršeno je 7 (sedam) ponovljenih nadzora – provjera postupanja, i to kod sljedećih subjekata:

- 1) Specijalna bolnica "Codra", Podgorica
- 2) Restorana „Garden“, Podgorica
- 3) Hotel "Vučje", Nikšić
- 4) PZU ordinacija "Estetika dentis", Podgorica
- 5) "Pro-link" d.o.o. Podgorica
- 6) Restoran "Anovi", Podgorica
- 7) Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore.

Kontrolom je ustanovljeno da su navedeni subjekti u svemu postupili po ukazanim nepravilnostima i ostavljenom roku, što je i zapisnički konstatovano i donijet zaključak o obustavljanju postupka.

1.5. Primjeri obavljenih nadzora

Primjer 1.

Izvršen je nadzor po Zahtjevu za zaštitu prava 17.03.2014.god. zaveden pod br.10/14., upućenog Agenciji, od strane M. B. iz Podgorice, zbog zloupotrebe jedinstvenog matičnog broja prilikom prikupljanja potpisa za kandidata Dalibora Turovića za Elektorsku skupštinu Srpskog nacionalnog savjeta.

U postupku nadzora utvrđeno je da je kandidat za elektora D.T., na nezakonit način vršio obradu ličnih podataka i samim tim izvršio povredu čl.2 stav 1, čl.4, čl.10 stav 1, čl.13 tačka 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Shodno utvrđenim nepravilnostima u skladu sa članom 15. stav 1 tačka 1 i članom 36 Zakona o inspekcijskom nadzoru ukazuje se rukovaocima zbirki ličnih podataka, Izornoj komisiji Srpskog nacionalnog savjeta i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, da u roku od tri dana od dana prijema zapisnika, izbrišu lične podatke M. B. iz evidencije o izboru eklektora D.T., jer isti nijesu ispoštovali čl.21 i čl.22. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Primjer 2.

Izvršen je nadzor po Inicijativi za zaštitu prava br 4021/14 od 29.05.2014.godine upućene od strane NVO Građanska alijansa, kojom se zahtjeva od Agencije pokretanja postupka nadzora, da li se oduzimanja i zadržavanja ličnih karata građana prilikom posjeta u Kliničkom centru Crne Gore sprovode u skladu sa zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Neposrednim uvidom se utvrđuje da u Odjeljenju za prijem, otpust i informacije gdje se izdaju i čuvaju identifikacione kartice za posjetioce nema zadržanih ličnih karata građana, time i praksa oduzimanja i zadržavanja ličnih dokumenata građana prilikom posjeta u KCCG je obustavljena i u potpunosti se primjenjuje novi protokol od 02.06.2014 godine, koji je u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Primjer 3.

Izvršen je nadzor kod Centra za socijalni rad Podgorica po Inicijativi za zaštitu prava, od 10.10.2014.god. br 6832/14, u cilju utvrđivanja zakonitosti obrade ličnih podataka putem prikupljanja fotokopiranih ličnih karata od roditelja za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete. Na osnovu izvršene kontrole subjektu nazora naloženo je da prestane sa praksom prikupljanja ličnih podataka, tj. fotokopije ličnih karata za korisnike prava na naknadu za novorođeno dijete.

Da je Rukovalac zbirke na osnovu čl.44 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti izvršio brisanje odnosno uništio lične karte iz dosijea korisnika jednokratne naknade za novorođeno dijete.

Prije ostavljenog roka Centar za socijalni rad Podgorica, postupio je po ukazanim nepravilnostima, da su uništene kopije ličnih karata i da se prestalo sa praksom kopiranja ličnih karata.

Primjer 4.

Izvršen je nadzor kod Uprave policije - Odjeljenje bezbjednosti Rožaje po Inicijativi za zaštitu prava br. 7964/14, upućenog Agenciji od strane NVO "Manjinski akcionari Gornji Ibar", dana 27.11.2014. godine, vezano za postajanje zakonskog osnova obrade ličnih podataka putem video zapisa dešavanja na skupu građana, održanom 21.11.2014. godine u Rožajama. NVO "Manjinski akcionari Gornji Ibar" iz Rožaja, aktom br.3863/14 od 12.11.2014.godine potpisanim od strane predsjednika NVO g-dina Sadika Klimenta, Odjeljenju bezbjednosti Rožaje, prijavila održavanje mirnog okupljanja građana za 21.11.2014. godine u 13 časova u Rožajama na gradskom trgu ispred Centra za kulturu. Predstavnici Odjeljenja bezbjednosti, povodom prijavljenog skupa su obavili informativni razgovor sa direktorom NVO i istog, u skladu sa policijskim ovlašćenjima iz člana 24 stav 5. Zakona o unutrašnjim poslovima ("Sl.list Crne Gore", br.44/12 od 09.08.2012, 36/13 od 26.07.2013) upoznali sa razlozima primjene policijskih ovlašćenja vezano za obradu ličnih podataka putem video zapisa planiranog skupa, o čemu je napravljena Službena zabilješka br. 82/3-4003/1, od 20.11.2014.godine.

Rješenjem br 03-050-3863/2 od 20.11.2014. potpisanim od strane načelnika Odjeljenja bezbjednosti g-dina Sadika Šabanovića, odobrava se održavanje mirnog okupljanja građana, u organizaciji navedene NVO, sa obrazloženjem da je prijava organizatora skupa potpuna i podnijeta u zakonskom roku.

Postupajući po zahtjevu NVO, vezano za najavljeno okupljanje, Odjeljenje bezbjednosti Rožaje sačinjava Plan mjera i aktivnosti službenika OB Rožaje povodom zakazanog okupljanja br. 82/03-050-3863 od 20.11.2014. godine. Pomenutim planom, pored precizno obrazložene bezbjedonosne procjene u okviru dijela rasporeda ljudstva precizirana su dva službenika OB Rožaje (N.O I Č.DŽ) za dokumentovanje događaja fotografijom i kamerom. U svrhu dokumentovanja događaja, korišćene su kamere marke "Panasonic" tip HDC-HS 900, serijskog broja E1HX 0020 inv. Broja 09922 vlasništva Uprave Policije – PJ Berana i "Panasonic" tip NV-GS80E-S serijskog broja B7SA10207R, vlasništva OB Rožaje. U skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima,

članovima 10. Stav 1 tačka 6; 23 stav 1 tačka 1; 24 stav 4 tačka 2 i člana 37 ovlašćeni službenici OB Rožaje prikupljaju podatke putem video zapisa za svrhu vršenja policijskih poslova i primjenu policijskih ovlašćenja sa ciljem održavanja javnog reda i mira na skupu građana održanom 21.11.2014. godine. Obzirom da je održano mirno okupljanje građana, kvalifikovano kao skup bez elemenata narušavanja javnog reda i mira, video zapisi su izbrisani u skladu sa članom 46 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima a u vezi sa članom 3 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. U prilog činjenici da su video zapisi napravljeni na pomenutom okupljanju izbrisani, nakon vremena potrebnog za ostvarivanje svrhe obrade, ide i činjenica da je Foreznički centar Danilovgrad po naredbi Osnovnog državnog tužilaštva Rožaje, vezano za problem koji nije u nadležnosti Agencije za zaštitu ličnih podataka i Slobodan pristup informacijama, izvršilo vještačenje u smislu povraćaja prethodno izbrisanih snimaka. Prethodno rečeno potvrđuje se Naredbom Državnog tužioca br.233/14 od 27.11. 2014. godine koja je upućena Forezničkom centru Danilovgrad i Izvještajem Forezničkog Centra Danilovgrad br. 244/14-2-3401.

Sva navedena akta na koja je izvršen poziv prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja, od strane OB Rožaje data su kontrolorima na uvid.

Na osnovu preciznih navoda iz činjeničnog stanja i poziva na članove Zakona o unutrašnjim poslovima za svaku preduzetu radnju prilikom obezbjeđivanja skupa građana od 21.11.2014. godine u organizaciji NVO „Manjinski akcionari Gornji Ibar“ Rožaje, konstatuje se da je Odjeljenje bezbjednosti Rožaje u potpunosti postupilo u skladu sa članom 10 stav 1 tačke 1 i 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

1.6. Rješenja

Subjeki nadzora, u 2014. godini, ukupno su podnijeli 4 Prigovora na zapisnike o izvršenom nadzoru. Odlučujući po Prigovorima, Savjet Agencije je donio Rješenje kojim je jedan prigovor usvojen, dok je jedan odbačen kao neosnovan. U dva slučaja Savjet je donio odluku kojim se prigovor usvaja i nalaže da se izvrši dopunski nadzor.

Postupajući po presudama Upravnog suda Savjet Agencije je donio 3 rješenja kojim se, u jednom slučaju usvaja žalba, a u dva slučaja odbija prigovor izjavljen na zapisnik o izvršenom nadzoru. U jednom slučaju Savjet Agencije je donio rješenje kojim je odbijen zahtjev za odlaganje izvršenja rješenja.

Saglasno ovlašćenju iz člana 71 stav 1 Zakona, Agencija je rješenjem:

- u jednom slučaju naredila da u su određenom roku izmijeni način obrade ličnih podataka;
- u jednom slučaju naredila da se smanji obim obrade ličnih podataka putem objavljivanja na internet stranici;
- u jednom slučaju poništila akt direktora Agencije.

Protiv rješenja koje je donijela Agencija nije moguće uložiti žalbu ali je dopušteno pokretanje upravnog spora, u svrhu preispitivanja njegove zakonitosti. U ovom izvještajnom razdoblju nezadovoljne stranke su podnijele pred Upravnim sudom 4 tužbe protiv rješenja koje je donijela Agencija. Žalbe su podnijeli sljedeći subjekti:

- Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica,
- Komisije za sprečavanje sukoba interesa,

- NVO MANS (2 tužbe).

S tim u vezi izrađeno je 4 Odgovora na tužbe koji su zajedno sa spisima predmeta dostavljeni na nadležno postupanje Upravnom sudu. U sva četiri odgovora na tužbe Agencija je predložila da se odbije tužbeni zahtjev, kao neosnovan, i potvrdi Rješenje Agencije.

Presudom Upravnog suda U.br.2206/13 od 19.02.2014. godine odbijena je tužba Komisije za sprječavanje sukoba interesa izjavljena protiv rješenja Agencije, br.2725/13 od 30.07.2013. godine. Sud je u obrazloženju presude našao da Agencija ima pravilan stav da Komisija za sprječavanje sukoba interesa ne može objaviti kompletan izvještaj o imovini i prihodu javnih funkcionera, kako je to sam funkcioner prijavio, već mora voditi računa o poštovanju Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i o podacima koji nijesu u vezi sa funkcijom. Komisija za sprječavanje sukoba interesa je podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske presude, na osnovu kojeg je Agencija izradila odgovor na isti.

Presudom Vrhovnog suda Crne Gore Uvp. br.68/14 od 09.05.2014. godine usvojen je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke kojom se ukida presuda Upravnog suda U.br.2206/13 od 19.02.2014. godine i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak. U obrazloženju Suda, rješenja koja su sadržana u Zakonu o sprječavanju sukoba interesa mogu se modifikovati, odnosno mijenjati jedino kada Skupština Crne Gore, eventualno, donese Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa i tek tada se mogu primjeniti nova rješenja i da se putem inspeksijskog nadzora i tumačenjem iz pobijanog rješenja Agencije, ne mogu derogirati i stavljati van snage odredbe pomenutog zakona.

2. EVIDENCIJA ZBIRKI LIČNIH PODATAKA

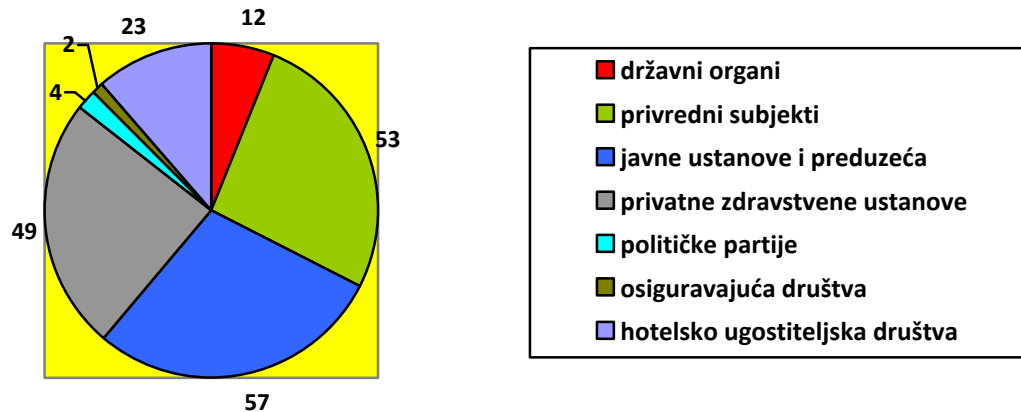
2.1. Dostavljanje zbirki ličnih podataka

U izvještajnom periodu, na adresu Agencije dostavljene su 196 evidencije o zbirka ličnih podataka. Evidencije su dostavljene od strane 98 rukovaoca.

Broj rukovaoca i zbirki razvrstanih po sektorima je sljedeći:

- državni organ i organ državne uprave i lokalne samouprava 5 rukovaoca (12 zbirki),
- privredni subjekti 40 rukovaoca (53 zbirke),
- javne ustanove i preduzeća 9 rukovaoca (57 zbirki),
- privatne zdravstvene ustanove 30 (49 zbirki),
- politička partija 1 rukovalac (4 zbirke),
- osiguravajuće društvo 2 rukovoca (2 zbirke),
- hotelsko –ugostiteljska društva 11 rukovoca (23 zbirke).

2.2. Saglasnosti za uspostavljanje zbirke ličnih podataka

Jedna od nadležnosti Agencije shodno članovima 28 i 50 stav 1 tačka 4 Zakona je davanje saglasnosti u vezi sa uspostavljanjem zbirke ličnih podataka. Ukoliko rukovalac zbirke ličnih podataka planira automatsku obradu ličnih podataka koja predstavlja poseban rizik za prava i slobode lica, obavezan je da dobije saglasnost Agencije, a naročito ako se: predviđa obrada posebnih kategorija ličnih podataka; obrada ličnih podataka koji se odnose na procjenu ličnosti, sposobnosti ili ponašanje; ili obrađuju biometrijski podaci. Zakonom je regulisano da izuzeci od gore navedene obaveze se odnose na obradu ličnih podataka koja se vrši na osnovu zakona, saglasnosti lica i kada je obrada neophodna za ispunjavanje ugovora između zbirke ličnih podataka i lica.

Tokom 2014. godine na adresu Agencije upućeno je 18 Zahtjeva za dobijanje saglasnosti za uspostavljanje zbirke ličnih podataka; izdato je 14 saglasnosti na uspostavljanje zbirke video nadzor; data je jedna saglasnost na uspostavljanje zbirke kojom se obrađuju biometrijski podaci; date dvije saglasnosti na zbirke na osnovu koje se obrađuje posebna kategorija podataka; upućen je jedan dopis koji sadrži informaciju u vidu odgovora na postavljeno pitanje u vezi sa poštovanjem odredbe člana 38 Zakona koji reguliše uvođenje video nadzora u stambenim zgradama.

Saglasnost na uvođenje video nadzora je data rukovaocima koji su shodno upućenim zahtjevima za davanje saglasnosti, dostavili potrebnu dokumentaciju čime su ispoštovani članovi 35, 36 i 39 Zakona kojima su propisani uslovi i način uvođenja video nadzora. Po strukturi subjekata saglasnost je data:

- Javne ustanove i preduzeća:

JU "Centar za kulturu Danilovgrad", JU Zavod "Komanski most", JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, JU Centar za kulturu – RJ Muzej Danilovgrad.

- Privredni subjekti:

"CASINO AVALA" d.o.o., Budva, "KOTI-GROUP", "Nadežda tours" d.o.o., "13 jul Plantaže" d.o.o., "Bravera" d.o.o., "Nikolj Crkva"- 13 jul Plantaže, "Kuća hemije" d.o.o., "Montenegro Airlines" A.D.,

- Sektor zdravstveno- farmaceutskih usluga:

PZU "Kardio Lab", Privatna zdravstvena ustanova – apoteka - drogerija "DAMA"

Agencija je dala dvije saglasnosti za uspostavljanje automatske zbirke ličnih podataka kojom se obrađuju posebne kategorije podataka upućene na osnovu zahtjeva Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima Generalnog Sekretarijata Vlade, i to: Evidencija o štíćenicima koje borave u vladinom skloništu za žrtve trgovine ljudima i Upisnik o počiniocima i žrtvama KD Trgovina ljudima, kao i jednu saglasnost po zahtjevu NLB „Montenegrobanka“ za uspostavljanje automatske evidencije podataka o zbirci ličnih podataka - Biometrijska zbirka podataka.

2.3. Saglasnosti za iznošenje podataka

Lični podaci koji se obrađuju mogu se iznositi iz Crne Gore u drugu državu ili davati na korišćenje međunarodnoj organizaciji, koja primjenjuje adekvatne mjere zaštite ličnih podataka propisane Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti nadzornog organa. Adekvatnost mjera zaštite procjenjuje se na osnovu konkretnih okolnosti u kojima se sprovodi postupak prenosa ličnih podataka ili postupak prenosa skupa tih podataka, pri čemu se posebno uzima u obzir: priroda ličnih podataka; svrha i trajanje predloženog postupka ili postupka obrade; država porijekla i država krajnjeg odredišta; zakonom propisana pravila koja su na snazi u državi u koju se iznose podaci; pravila profesije i bezbjedonosne mjere koje se moraju poštovati u toj zemlji.

Za iznošenje ličnih podataka radi povjeravanja pojedinih poslova obrade, u smislu člana 16 ovog Zakona, neophodna je saglasnost nadzornog organa, osim u slučaju kada se iznose podaci u države članice Evropske Unije i evropskog ekonomskog prostora ili države koje se nalaze na listi Evropske Unije koje imaju adekvatan stepen zaštite podataka o ličnosti. U članu 42 Zakona su precizirane odredbe koje definišu slučajeve kada saglasnost Agencije nije obavezna.

U izvještajnom periodu Agenciji je upućeno 13 Zahtjeva za davanje saglasnosti za iznošenje podataka. U većini slučajeva od strane Agencije je u telefonskom kontaktu podnosiocima zahtjeva ukazano na potrebu dopune dokumentacije, što su isti ispoštovali u svakom pojedinačnom slučaju. Shodno tome, izdato je isto toliko saglasnosti.

- Creditexpress Montenegro d.o.o. (4 saglasnosti na zbirke Evidencija klijenata Wimax Montenegro d.o.o., Evidencija klijenata Total TV Montenegro d.o.o., Evidencija klijenata Telenor d.o.o. Podgorica, Evidencija klijenata Telekom d.o.o. Podgorica),
- UNIQA neživotno osiguranje a.d. (zbirka Customer care),
- UNIQA životno osiguranje a.d. (zbirka Customer care),
- Ministarstvo unutrašnjih poslova – Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama (podaci vezani za rad Odsjeka za međunarodnu saradnju Nacionalnog centralnog biroa INTERPOL-a sa državama članicama INTERPOL-a,
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja (Elektronska baza podataka o korisnicima prava Fonda PIO Crne Gore koji žive na teritoriji Republike Slovenije i Republike Hrvatske i korisnicima prava iz PIO hrvatskog i slovenačkog nosioca osiguranja koji žive na teritoriji Crne Gore),

- Novartis Pharma Servise AG dio stranog društva Podgorica (Evidencija edukativnih aktivnosti LINX),
- NLB Montenegrobanka A.D. Podgorica (Zbirka ličnih podataka klijenata),
- Industrija piva i sokova "TREBJESA" A.D. NIKŠIĆ (3 saglasnosti na zbirke, Kumulativna radna lista, Elektronska baza kandidata koji konkurišu za posao u pivari „Trebjesa“, zbirka Star WEB - Ciljevi i rezultati i Procjena performansi).

2.4. Registar

Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (član 29.) propisano je da Agencija vodi Registar evidencija o zbirkama ličnih podataka. Softverom, koji je pušten u produkciju 28.01.2013. godine, omogućen je unos zbirki ličnih podataka kako ručno, od strane zaposlenih u Agenciji, tako i elektronskim putem, što je namijenjeno rukovaocima zbirki. Ovaj servis rukovaocima daje mogućnost dostavljanja evidencija zbirki korišćenjem elektronskih obrazaca postavljenih za tu namjenu na portalu e-Uprave sa svim potrebnim uputstvima istaknutim na veb sajtu Agencije.

U Odsjeku za Registar i IS nismo mogli u punoj mjeri da se posvetimo ručnom unosu ranije pristiglih evidencija zbirki ličnih podataka. Razlozi su dijelom i tehničke prirode jer zbog postojeće infrastrukture naše mreže, samo jedan računar je povezan sa serverom na kojem je instaliran Registar. Takođe, naše angažovanje u ispunjavanju zakonskih obaveza u drugoj nadležnosti Agencije, oblasti pristupa informacijama, prije svega u izradi i kasnijem unapređenju softverskog rješenja kao i unos velikog broja pristiglih podataka iz prvostepenog postupka u, za tu svrhu, pripremljene baze podataka, razlozi su zbog kojih nismo više mogli da se posvetimo ručnom unosu pristiglih evidencija.

Zainteresovanost rukovalaca za dostavljanja evidencija zbirki elektronskim putem je povećano, mada ne u mjeri koja je očekivana. Nastavićemo i ubuduće da svaki susret sa rukovaocima koristimo da promovišemo ovu mogućnost dostavljanja evidencija kako bi se što masovnije koristile mogućnosti koje pruža ova aplikacija i na taj način efikasnije pratilo stanje u oblasti zaštite ličnih podataka.

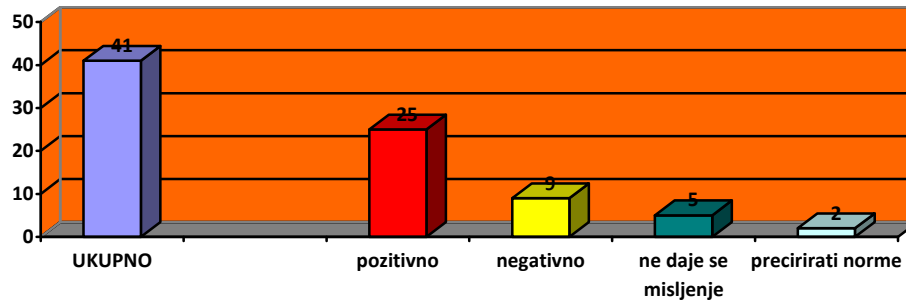
3. MIŠLJENJA U VEZI PRIMJENE ZAKONA

3.1. Mišljenja

Tokom 2014. godine Agencija je primila 41 Zahtjeva za davanje mišljenja, od toga 5 zahtjeva kojim se traži mišljenje u vezi primjene odredbi Zakona o slobodnom pristupu informacijama i 36 mišljenja u vezi primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Agencija je u 25 slučajeva dala pozitivno mišljenje u vezi implementacije Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, dok je u 9 slučajeva dala mišljenje da se obrada ličnih podataka ne vrši u skladu sa odredbama ovog Zakona, u 2 slučaja ukazala da je potrebno precizirati zakonske norme kako bi iste bile usklađene sa ovim zakonom. U 5

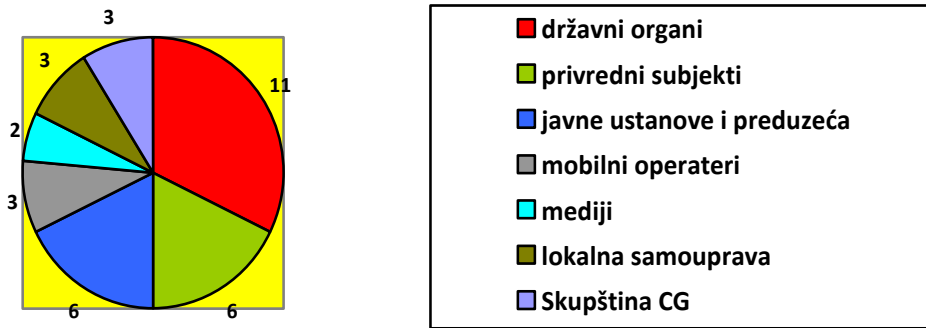
predmeta je donesen Zaključak da se neće izdavati mišljenja po zahtjevima koji se odnose na primjenu Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Broj subjekata koji su tražili pravne smjernice za obradu i zaštitu ličnih podataka je na prošlogodišnjem nivou. Ovaj podatak nas navodi na zaključak da se društvena odgovornosti na polju zaštite ličnih podataka ogleda i u strukturi podnosioca zahtjeva za davanje mišljenja, imajući u vidu da se radi o državnim organima, organima državne i lokalne uprave, javnim ustanovama kao i o pružiocima telekomunikacionih usluga. U 2014. godini, Agencija je shodno svojoj zakonom propisanoj obavezi davanja mišljenja da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica, uputila 36 mišljenja koja se, iako pravno gledano, nisu upravni akti sa obavezujućom snagom, primjenjuju, po našem saznanju, u cjelosti.

Struktura podnosioca zahtjeva je sljedeća:

- Skupština Crne Gore - Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu (1 zahtjev); Odbor za ekonomiju, finansije i budžet (1 zahtjev); Generalni sekretarijat (1 zahtjev);
- Državni organi i organi državne uprave: Agencija za nacionalnu bezbjednost (1 zahtjev), Ministarstvo finansija - Direktorat za državni trezor (1 zahtjev), MUP - Direktorat za bezbjedonosno zaštitne poslove i nadzor (2 zahtjeva), Državna izborna komisija (1 zahtjev), Ministarstvo unutrašnjih poslova (1 zahtjev); MUP – Odjeljenje za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (1 zahtjev); MUP - Agencija za nadzor osiguranja (1 zahtjev); Ministarstvo za ljudska i manjinska prava (1 zahtjev); Uprava za dijasporu; Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (1 zahtjev);
- Organi lokalne uprave i samouprave: Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o. (1 zahtjev); Sekretarijat za lokalnu samoupravu - Glavni Grad Podgorica (1 zahtjev); Opština Bar – Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti (1 zahtjev);
- Predstavnici medija, T.P., Ž.V.
- Crnogorski operatori: Telenor, M:tel i Telekom (3 zahtjeva)
- Ustanove, zavodi: Upravni odbor Univerziteta Crne Gore (1 zahtjev), Ispitni centar (1 zahtjev), Zavod za školstvo (1 zahtjev); JZU Opšta bolnica "Blažo Jašov Orlandić"; JU Dom zdravlja Cetinje; JZU Dom zdravlja "Bogdan Vujošević" iz Ulcinja;
- Privredni sektor: Societe Generale Montenegro (1 zahtjev); Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (1 zahtjev); Gintasmont – Investment construction and trade A.D. Podgorica; Hipotekarna banka AD (1 zahtjev); Montegram servis; Farmegra d.o.o;

Pojedinačni zahtjevi upućeni s namjerom precizne implementacije Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, odnose se na sljedeće:

- Generisanje brojeva žiro računa fizičkih lica na osnovu matičnog broja pojedinca je suprotno odredbi člana 2 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Operatori su dužni da na osnovu sudske naredbe zadržane podatke proslijede za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti, i radi sprječavanja vršenja krivičnog djela, istrage, otkrivanja i krivičnog gonjenja počinitelaca krivičnih djela policiji, Agenciji za nacionalnu bezbjednost i Državnom tužilaštvu.
- Dostavljanje imena i prezimena fizičkih lica, odnosno imena i prezimena odgovornog lica u pravnom licu, kao i naziva pravnog lica koja vode sudske sporove sa Glavnim gradom, shodno poslovničkom pitanju odbornika Skupštine Glavnog grada, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Sporazum o načinu pristupa elektronskoj bazi podataka Ministarstva unutrašnjih poslova je usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Korišćenje podataka od strane Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore o neto ličnim primanjima zaposlenih, koje ostvaruju na Univerzitetu Crne Gore, iz budžeta i iz drugih izvora, kao i upoznavanje sa istim Vlade Crne Gore, kao osnivača Univerziteta Crne Gore nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje izvoda iz matične knjige vjenčanih od strane Sekretarijata za lokalnu upravu Poreskoj upravi, u cilju odlučivanja o poreskom oslobođanju u smislu rješavanja stambenih potreba građana, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Nacrt Zakona o komunalnoj policiji je potrebno u određenim članovima dopuniti kako bi isti bio usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Obrada podataka na analitičkim karticama koji se odnose na lična primanja zaposlenih lica shodno članu 19 stav 3 Zakona o finansiranju političkih partija na način da se objavljuju ime i prezime zaposlenog, naziv banke i uplaćeni iznos nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (2 mišljenja upućena po istoj upravnoj stvari).
- Obrada ličnih podataka koji se nalaze u izvodu iz državnog trezora, računima lokalnih samouprava i na analitičkim karticama svih državnih i lokalnih jedinica saglasno članu 19 Zakona o finansiranju političkih partija, na način da se objavljuju imena i prezimena fizičkih lica, naziv banke i uplaćeni iznos nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o DNK registru je usaglašen sa Zakonom o zaštiti podatka o ličnosti.
- Dostavljanjem spiskova o dugovanjima po osnovu javnih usluga koja sadrže ime i prezime, iznos i period dugovanja, u skladu sa članom 19c Zakona o finansiranju političkih partija, Državnoj izbornoj komisiji i nadležnom skupštinskom odboru nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje podataka koje sadrže predmetni spiskovi kao što su ime i prezime ili drugi lični podaci, je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti izuzev u slučajevima gdje se utvrdi da nad zaštitom ličnih podataka prevladava javni interes, odnosno pravo javnosti da zna.
- Dostavljanjem spiskova o dugovanjima po osnovu javnih usluga koja sadrže ime i prezime, iznos i period dugovanja, u skladu sa članom 19c Zakona o finansiranju političkih partija, Državnoj izbornoj komisiji i nadležnom skupštinskom odboru nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje podataka koje sadrže predmetni spiskovi kao što su ime i prezime ili drugi lični podaci, je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti izuzev u slučajevima gdje se utvrdi da nad zaštitom ličnih podataka prevladava javni interes, odnosno pravo javnosti da zna.
- Dostavljanje podataka od strane Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti Opštine Bar o licima koji su u periodu od 01.05.2013. godine do 10.04.2014. godine izbrisana i upisana u birački spisak Opštine Bar u smislu člana 18 Zakona o biračkim spiskovima nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Predlog Zakona o komunalnoj policiji je potrebno dopuniti u članu 12 stav 3 kako bi isti bio usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Transfer ličnih podataka klijenata Societe Generale Montenegro koji spadaju u kategoriju poreskih obveznika SAD-a Poreskom organu SAD, uz njihovu saglasnost nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Objavljivanje imena i prezimena i adrese fizičkog lica, u svojstvu podnosioca zahtjeva za slobodan pristup informacijama, na internet stranici organa vlasti, nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Davanje podataka o imenima djece – pacijenata i njihovim mikrobiološkim nalazima sa dijagnozama uz izričitu saglasnost roditelja ili staratelja tj. usvojioca nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Zahtjev operatora za korišćenje ličnih podataka iz Kreditnog biroa Centralne banke Crne Gore u cilju procjene solventnosti potencijalnih kupaca-korisnika uz njihovu saglasnosti nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Operatori su dužni da na osnovu sudskog naloga zadržane podatke prosljede za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti, radi sprječavanja vršenja krivičnog djela, istrage, otkrivanja i krivičnog gonjenja počinitelaca krivičnih djela policiji, Agenciji za nacionalnu bezbjednost i Državnom tužilaštvu.
- Kopiranje ličnog dokumenta od strane društva za životno osiguranje, filijale stranih osiguravajućih društava za životno osiguranje, društva za posredovanje i društva za zastupanje u osiguranju u dijelu koji se odnosi na životno osiguranje u vezi utvrđivanja i provjere identiteta fizičkog lica, pravnog lica i zastupanika

pravnog lica, uz njihovu saglasnost, nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

- Da se značajnom izmjenom u obradi ličnih podataka podrazumijeva izmjena podataka navedenih u evidenciji podataka o zbirka ličnih podataka na osnovu člana 26 tačka 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Audio fajlovi – snimci koji će nastati snimanjem telefonskih razgovora između Kontakt centra Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i korisnika – kupaca električne energije se smatraju obradom ličnih podataka ukoliko se u istim snime informacije koje se odnose na korisnika – kupaca električne energije čiji je indentitet utvrđen ili se može posredno utvrditi. Audio snimci se mogu čuvati samo za vrijeme koje je potrebno za namjenu za koju se lični podaci obrađuju, ukoliko rok za njihovo čuvanje nije preciziran zakonom
- Da je kopiranje ili skeniranje identifikacionog dokumenta gostiju hotela „Ramada“ radi registracije prijave i odjave u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Kopiranje i davanje na uvid zdravstvenog kartona za preminulog pacijenta njegovim nasljednicima, određenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo nasleđivanja, na osnovu prethodno podnijetog zahtjeva i ukoliko umrlo lice nije zabranilo obradu ličnih podataka, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Nacrt Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom je usklađen sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Obrazac koji popunjavaju kandidati prilikom zapošljavanja u Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Predlog zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima je usaglašen sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
- Savjet Agencije stavlja van snage akt direktora, br.1288/11 od 29.novembra 2011. godine. Identifikacija geografske lokacije atenskog stuba, kada se traži nezavisno od podataka o saobraćaju i lokaciji korisnika, nije lični podatak, i u tom smislu, informacija o njegovoj lokaciji, nije predmet Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Prosljeđivanje podatka o lokaciji od strane operatera, po zahtjevu policije (propraćenu prijavom lica) u slučajevima pružanja pomoći kod potrage i spašavanja, zaštite života i zdravlja člana porodice ili nekog drugog lica (npr. turiste) koji nemaju krivični karakter, bez naloga nadležnog sudskog organa, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Operator je dužan da po zahtjevu policije, uz odluku nadležnog sudskog organa, prosljedi zadržane podatke u slučajevima uznemiravanja ili prijetnji putem telefona.
- Produženje roka čuvanja podataka iz evidencija propisanog članom 46 stav 1 tačka 1 Zakona o unutrašnjim poslovima, vezano za izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Odredbu člana 46 stav 2 Zakona kojom je predviđeno da se istekom rokova iz stava 1 ovog člana vrši preispitivanje opravdanosti daljeg čuvanja podataka za vršenje policijskih poslova je potrebno dopuniti na način da se poslije riječi “poslova” dodaju riječi “kada prestanu razlozi, odnosno uslovi zbog

kojih je rok čuvanja podataka produžen”, kako bi ista bila usaglašena sa članom 3 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

- Da uvid u zdravstveni karton i medicinsku dokumentaciju pokojnika I.A. iz Ulcinja, od strane Akcionarskog društva za osiguranje “Atlas life” Podgorica, ukoliko je dao pisanu saglasnost, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Predlog Pravilnika o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte je usklađen sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Pravilnik o mjerama zaštite ličnih podataka, koji je donesen od strane DOO “Vodovod i kanalizacija” je usklađen sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Obrada ličnih podataka, odnosno prikupljanje fotokopija ličnih isprava od strane agenata platnog prometa, koji u ime i za račun Hipotekarne banke vrše poslove iz njene djelatnosti nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje i iznošenje ličnih podataka, kao što su: ime i prezime korisnika, IMEI uređaj, serijski broj, model, broj telefona korisnika, neispravnost i izvršena popravka, kao i datum prijema i predaje od strane ovlašćenog servisera, a na zahtjev Telenor d.o.o. Srbija, ukoliko nije data pisana saglasnost istih je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Dostavljanje spiska zaposlenih Opštini Berane – Upravi za naplatu lokalnih javnih prihoda koji rade u Elektrodistribuciji Berane sa sljedećim podacima: ime i prezime, ime oca, JMBG i adresa zaposlenog radi naplate dugovanja po osnovu poreza na nepokretnost nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.
- Pravilnik o načinu prikupljanja podataka i načinu prijavljivanja i praćenja neželjenih dejstava lijekova za upotrebu u humanoj medicini je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Agencija je dala negativno mišljenje na osnovu onih Zahtjeva u kojima je obrada vršena bez izričitog pravnog osnova. Dakle, obrada nije dozvoljena bez pristanka ovlašćenog lica ili bez zakonskog ovlašćenja; ako se vrši u svrhu koja je drugačija od one za koju je određena; ako svrha obrade nije jasno određena ili je izmenjena i ako je način obrade nedozvoljen; ako je obim obrade veći nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade; kao i iz drugih razloga propisanih zakonom. Izuzetno, obrada bez pristanka dozvoljena je samo u cilju ostvarivanja ili zaštite životno važnog interesa lica; u svrhu izvršenja obaveza izvršenja ugovora ako je lice ugovorna strana ili radi preduzimanja radnji na zahtjev lica prije zaključivanja ugovora; obavljanja poslova od javnog interesa i u drugim slučajevima koji su isključivo propisani zakonom.

U ovom izvještajnom periodu Agenciji su upućeni pet zahtjeva za davanje mišljenja u vezi primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama. S tim u vezi, podnosiocima zahtjeva su upućeni dopisi u kojima je ukazano da je Savjet Agencije, shodno članu 38 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, drugostepeni organ koji postupa po žalbi izjavljenoj na akt prvostepenog organa, te stoga, isti ne može davati mišljenja po ovakvim zahtjevima, jer bi postojala mogućnost da o istoj stvari odlučuje dva puta. Dopisi su upućeni sljedećim rukovaocima:

- JU Srednja elektrotehnička škola “Vaso Aligrudić”

- Ministarstvo ekonomije
- Skupština Crne Gore (2 zahtjeva)
- JU Osnovna škola „Janko Mićunović“, Moštanica

3.2. Primjeri Mišljenja

Primjer 1.

Dana 24.01.2014. godine od strane Crnogorskog Telekom, Telenora i M:tel-a ovoj Agenciji upućen je Zahtjev za davanje mišljenja u vezi primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Službeni list CG“, br. 79/08, 70/09 i 44/12) kojim se traži mišljenje kojim sve nadležnim organima i pod kojim uslovima su operatori dužni prosljeđivati zadržane podatke. Savjet Agencije je na sjednici održanoj 11. 02. 2014. godine dao Mišljenje br. 993/14 da su **operatori dužni da na osnovu sudskog naloga zadržane podatke prosljede za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti, i radi sprječavanja vršenja krivičnog djela, istrage, otkrivanja i krivičnog gonjenja počinitelaca krivičnih djela policiji, Agenciji za nacionalnu bezbjednost i Državnom tužilaštvu.** Prema članu 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda svako ima pravo na poštovanje njegovog privatnog života i njegove prepiske. Miješanje javnih organa u vezi prava na privatnost, kako se tumači od strane Evropskog suda za ljudska prava, mora zadovoljiti zahtjeve neophodnosti i proporcionalnosti, i stoga se isto mora vršiti u izričitim i zakonitim svrhama i izvršavati se na način koji je odgovarajući, značajan i da nije pretjeran u odnosu na svrhu miješanja. Iz stavova Evropskog suda, dakle, proizilazi da provjera identičnosti telekomunikacionih adresa i vremena njihovog uspostavljanja (informacije vezane za izabrane brojeve sagovornika i dužinu telefonskog razgovora), predstavljaju „integralni dio telefonskog razgovora“, koji uživa ustavnu zaštitu nepovredivosti tajnosti komunikacije putem telefona, kako u odnosu na sadržaj, tako i u odnosu na podatke o obavljenim elektronskim komunikacijama. U Ustavu Crne Gore u članu 42 garantovana je nepovredivost i tajnost pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja. Od tog načela može se odstupiti samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore. U odluci Ustavnog suda Crne Gore U br. 90-08 i 96-08 od 18.07.2013. godine, osporena je odredba tadašnjeg člana 230 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku kojom je policiji data diskreciona ocjena, da bez ograničenja, od operatera elektronskih komunikacionih mreža i usluga, koji vode službenu evidenciju o identifikaciji pretplatnika i registrovanih korisnika fiksne i mobilne telefonije, pribavlja podatke o datumu, vremenu početka i završetka komunikacije i dužini trajanja komunikacije, lica za koje postoje osnovi sumnje da je počinilo krivično djelo (..), tj. da vrši tajni elektronski nadzor telekomunikacija. Načelo sudskog nadzora, iz navedene odredbe Ustava, po ocjeni Ustavnog suda podrazumijeva, da je sud jedini organ koji je ovlašćen za odobravanje primjene ovih mjera, odnosno da samo sud može dozvoliti odstupanja od tajnosti .Osporenim dijelom odredbe ,koji je analogan članu 257 stav 2 važećeg Zakonika, narušava se nepovredivost prava tajnosti telefonskih razgovora, ne samo lica za koje postoje „osnovi sumnje“ (..), već posredno i svakog trećeg lica (protiv kojeg nijesu određene mjere tajnog nadzora), sa kojim to lice ostvaruje kontakt putem telefona.

Direktiva EU 2002/58/EK, koja se odnosi na zaštitu podataka u oblasti elektronskih komunikacija nalaže državama članicama da obezbijede tajnost komunikacija i povezanih podataka o saobraćaju putem javne mreže za komunikaciju i javno dostupnih usluga elektronske komunikacije, kroz domaće zakonodavstvo (član 5 stav 1 Direktive). Isti zahtjev je istaknut u Direktivi 2006/24 EK o zadržavanju generisanih ili obrađenih podataka u vezi sa odredbom u javnosti raspoloživih elektronskih komunikacionih servisa ili javne komunikacione mreže, za obaveze operatera u odnosu na zadržavanje određenih podataka koji su nastali ili su obrađeni s njihove strane, da bi se obezbjedilo da su ti podaci na raspolaganju u svrhe istrage, otkrivanja i krivičnog gonjenja ozbiljnog kriminala. Članom 2 Direktive 2006/24 je precizirano da se zadržani podaci odnose na podatke o saobraćaju i lokaciji i za pravna i za fizička lica i na povezane podatke neophodne za identifikaciju pretplatnika ili registrovanog korisnika. Ratifikovanjem gore pomenutih međunarodnih dokumenta, Crna Gora je, vezano za predmetni slučaj, preuzela obavezu da kroz pozitivne propise obezbijedi zaštitu zadržanih podataka. Tako je, u članu 181 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl.list CG, br.08/13) propisano da je operator dužan da zadržava određene podatke o saobraćaju i lokaciji, kao i relevantne podatke potrebne za identifikaciju i registraciju pretplatnika - pravnih i fizičkih lica, u mjeri u kojoj su te podatke generisali ili obradili, za potrebe odbrane i nacionalne bezbjednosti, kao i radi sprječavanja vršenja krivičnog djela, istrage, otkrivanja i krivičnog gonjenja počinitelaca krivičnih djela i pružanja pomoći kod potrage i spašavanja i ljudi, zaštite života i zdravlja ljudi i imovine, u skladu sa zakonom. Obaveza zadržavanja podataka odnosi se i na podatke o neuspjelim pozivima, ako su ti podaci generisani i obrađeni kod telefonskih usluga ili zabilježeni kod internet usluga od operatera.

Ovom prilikom Agencija želi da ukaže na neophodnost izmjene Zakona o elektronskim komunikacijama imajući u vidu presudu Evropskog suda pravde u Luksemburgu od 08. aprila 2014. godine kojim je Direktiva 2006/24/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. marta 2006. o zadržavanju podataka dobivenih ili obrađenih u vezi s pružanjem javno dostupnih elektronskih komunikacijskih usluga ili javnih komunikacijskih mreža i o izmjeni Direktive 2002/58/EZ je nevaljana u dijelu nacionalnih zakonodavnih i upravnih mjera (materijalne i procesne uslove) koje se odnose na zadržavanje podataka u vezi s elektronskim komunikacijama. U obrazloženju presude Sud je ocjenio da zadržavanje svih podataka u vezi sa prometom koji se odnosi na telefoniju u fiksnoj mreži, pokretnu telefoniju, pristup internetu, internet elektronsku poštu i internet telefoniju obuhvata sva sredstva elektronske komunikacije čije je korišćenje vrlo rašireno i koja imaju rastuću važnost u svačijem svakodnevnom životu čime se zadire u osnovna prava gotovo sveukupnog evropskog stanovništva. Što se tiče neophodnosti zadržavanja podataka koje propisuje Direktiva 2006/24, valja ustvrditi da je borba protiv teškog kriminala, a posebno protiv organizovanog kriminala i terorizma, zaista od primarne važnosti za garanciju javne bezbjednosti i njena efikasnost može u velikoj mjeri zavisiti o korišćenju modernih tehnika istrage. Međutim, takav cilj u opštem interesu, koliko god bio temeljan, ne može sam opravdati da se mjera zadržavanja, kao što je ona uspostavljena Direktivom 2006/24, smatra nužnom u svrhu navedene borbe. Sud smatra da zakonodavstvo Unije o kojem je riječ mora predvidjeti jasna i precizna pravila koja uređuju doseg i primjenu mjere o kojoj je riječ i da propiše minimalne

uslove na način da osobe čiji su podaci zadržani raspolažu dovoljnim garancijama koja omogućavaju efikasnu zaštitu njihovih ličnih podataka od rizika zloupotrebe kao i od svih nezakonitih pristupa i korišćenja tih podataka. Neophodnost raspolaganja takvim garancijama još je i značajnija zato što su, kao što to predviđa Direktiva 2006/24, lični podaci podvrgnuti automatskoj obradi te postoji značajan rizik od nezakonitog pristupa tim podacima. Sud ističe da u cilju doprinosa borbi protiv teškog kriminala, navedena Direktiva ne zahtijeva nikakav odnos između podataka čije se zadržavanje propisuje i prijetnje javnoj bezbednosti te, posebno, nije ograničena na zadržavanje podataka iz jednog privremenog perioda i/ili nekog određenog geografskog područja i/ili 1 datog kruga osoba koje mogu na jedan ili drugi način biti umiješane u teško krivično djelo ili na osobe koje, ako se zadrže njihovi podaci, mogu zbog drugih razloga doprinijeti sprječavanju, otkrivanju ili progonu teških krivičnih djela. Direktiva 2006/24 ne predviđa nikakav objektivni kriterijum koji bi omogućio ograničenje pristupa nadležnih nacionalnih tijela podacima i njihove naknadne upotrebe u svrhu sprječavanja, otkrivanja ili krivičnih progona koji se odnose na krivična djela koja se mogu, s obzirom na širinu i težinu miješanja u temeljna prava iz člana 7. i 8. Povelje, smatrati dovoljno teški za opravdanje takvog miješanja. Sud je stava da pristup nadležnih nacionalnih tijela zadržanim podacima nije podređen prethodnom nadzoru suda ili nezavisnog upravnog tijela čija bi odluka ograničavala pristup podacima i njihovo korišćenje samo na ono što je strogo nužno u svrhu ostvarivanja cilja koji se slijedi. Takođe nije predviđena precizna obaveza država članica da utvrde takva ograničenja. Po ocjeni Suda, kad je riječ o trajanju zadržavanja podataka, Direktiva 2006/24 ne navodi nikakvo razlikovanje između kategorija podataka predviđenih u članu 5 te direktive s obzirom na njihovu eventualnu korist za cilj koji se slijedi ili s obzirom na osobe na koje se odnosi, a da pritom nije bliže određeno da utvrđivanje trajanja zadržavanja mora biti utemeljeno na objektivnim kriterijumima kako bi se obezbjedilo da je ograničeno na ono što je strogo nužno kao ni nepovratno uništenje podataka nakon isteka perioda njihovog zadržavanja.

Primjer 2.

Dana 16.05. 2014. godine ovoj Agenciji se obratila Societe Generale Montenegro podneskom, br.22/14, u kojem je navedeno da polazeći od obaveza koje propisuje FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), sve finansijske institucije van SAD-a su dužne da dostavljaju Poreskom organu SAD-a podatke o računima svojih klijenata, fizičkih i pravnih lica, koji su poreski obveznici SAD-a, po utvrđenim kriterijumima i da je, s tim u vezi, u ovoj banci identifikovan određeni broj klijenta (fizičkih i pravnih lica) koji su poreski obveznici SAD-a. Savjet Agencije je donio Mišljenje od 30.06.2014. godine da transfer ličnih podataka klijenata Societe Generale Montenegro koji spadaju u kategoriju poreskih obveznika SAD-a Poreskom organu SAD, uz njihovu saglasnost nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U obrazloženju mišljenja je konstatovano da je Societe Generale Group kojoj Societe Generale Banka Montenegro AD pripada potpisala sa Poreskim vlastima SAD (IRS-Internal Revenue Service), dokument o obavezi poštovanja FATCA regulative, prema kome deponent na koga se ova regulativa odnosi **daje saglasnost** banci odobrenje koje predstavlja odricanje od obaveze bankarske povjerljivosti u korist IRS-a (dopis Societe Generale Montenegro,

br.1897/12 od 22.11.2012.). Savjet Agencije je ocjenio, imajući u vidu član 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti kojim se garantuje zaštita ličnih podataka svim licima bez obzira na državljanstvo ili koje drugo lično svojstvo, da samo nedvosmislen pristanak fizičkih lica –klijenata Societe Generale Montenegro, koji spadaju u kategoriju poreskih obveznika SAD-a, u smislu člana 9 stav 1 tačka 6 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, predstavlja pravni osnov za obradu ličnih podataka, saglasno odredbi člana 10 stav 1 ovog zakona. Dakle, pravni osnov za obradu ličnih podataka, prednje pomenute kategorije deponenata ove banke, predstavlja **slobodno i dobrovoljno datu izjavu**, u pisanoj formi ili usmeno na zapisnik, kojom isti nakon što su informisani o namjeni obrade(koja mora imati jasno definisanu svrhu) izražavaju pristanak za obradu, odnosno za iznos njihovih ličnih podataka. Pored toga, obim podataka koji se iznosi ne može biti veći od obima podataka za koje je lice dalo saglasnost, odnosno, veći nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom(član 2 stav 2 Zakona).

Primjer 3.

Dopisom, br.140/14-1912/4 od 06.06.2014.godine upućenim ovoj Agenciji od strane Odjeljenja za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Ministarstva unutrašnjih poslova traženo je revidiranje Mišljenja br.1288/11 od 29. novembra 2011. godine datog Upravi policije – Sektoru kriminalističke policije. Istim je navedeno da Uprava policije postupajući po krivičnim prijavama građana od operatera pribavlja listing bez naredbe suda, što je suprotno Ustavu Crne Gore i drugim važećim propisima, a da za ovakvo postupanje Uprava policije navodi akt Agencije br.1288/11 od 29. novembra 2011. godine, a koje je suprotan Mišljenju koje je Agencija dala operaterima br. 993/14 od 11.02.2014. godine. Savjet Agencije je dao mišljenje da da podatak o identifikaciji lokacije opreme mobilne komunikacije - geografska lokacija atenskog stuba, kada se traži nezavisno od podataka o saobraćaju, nije lični podatak, i u tom smislu, informacija o njegovoj lokaciji nije predmet Zakona o zaštiti podataka o ličnosti; da prosljeđivanje podatka o lokaciji od strane operatera, po zahtjevu policije (propraćenu prijavom lica) u slučajevima pružanja pomoći kod potrage i spašavanja, zaštite života i zdravlja člana porodice ili nekog drugog lica (npr. turiste) koji nemaju krivični karakter, bez naloga nadležnog sudskog organa, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti; da je operator dužan da po zahtjevu policije, uz odluku nadležnog sudskog organa, prosljedi zadržane podatke u slučajevima uznemiravanja ili prijetnji putem telefona. U obrazloženju mišljenja je ocjenjeno da su operatori dužni da zadržavaju određene podatke o saobraćaju i lokaciji, u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama. Ovu zakonsku odredbu treba restriktivno tumačiti, jer po ocjeni Savjeta Agencije, postoji legitiman cilj, shodno članu 8 stav 2 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se može ograničiti pravo na komunikacionu privatnost (izuzetak se odnosi samo na informaciju o lokaciji) u situacijama zaštite života i drugih vitalnih interesa lica (a isto, pritom, nije pozvalo jedinstveni evropski telefonski broj 112 za pozive u nevolji, preko koga bi se mogao utvrditi podatak o lokaciji pozivajućeg broja). S tim u vezi, operator može na zahtjev nadležnog organa za postupanje - policije, **u situacijama koje nemaju karakter krivične prirode**, prosljediti zadržane podatke o lokaciji zbog hitnosti postupanja, bez

naloga nadležnog sudskog organa . Zakonom o elektronskim komunikacijama u članu 4 tačka 22 regulisano je da su **podaci o lokaciji** - podaci obrađeni u elektronskoj komunikacionoj mreži ili putem elektronske komunikacione usluge, koji ukazuju na geografski položaj terminalne opreme korisnika javne elektronske komunikacione usluge. Izuzeci se mogu, načelno, odnositi na situacije kada policija postupajući po zahtjevima lica, u slučajevima vezanim za nestanak i pronalaženja lica u nevolji u postupcima koji nemaju karakter krivičnog djela, traži zadržane podatke o lokaciji, bez naloga suda. Takođe, ukoliko kod takvih slučajeva postoji sumnja na izvršenje krivičnog djela, policija je dužna obezbijediti odluku nadležnog sudskog organa. Dakle, izuzeci bi se mogli odnositi na sljedeće situacije: spašavanje života lica u slučajevima vezanim za događaj nestanka člana porodice kada je lice svojevrijedno, kroz prijavu Upravi policije dalo svoju saglasnost da se u okviru pružanja stručne pomoći policije shodno članu 4 Zakona o unutrašnjim poslovima, od operatera dobiju podaci o lokaciji člana porodice ukoliko se radi o maloljetnom licu, saglasno članu 10 st. 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji propisuje da saglasnost za lice lišeno poslovne sposobnosti daje staratelj, a za maloljetno lice roditelji ili usvojioци, odnosno staratelj, osim ako saglasnost nije u suprotnosti sa interesima maloljetnog lica, ili punoljetnog člana porodice shodno članu 10 stav 2 tačka 2 ovog Zakona i u slučajevima vezanim za pronalaženje lica u nevolji (npr. turista), shodno članu 10 stav 2 tačka 2 pomenutog Zakona.

4. ANALIZA STANJA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

Značenje pojma privatnost nije uvijek bilo isto. Krajem XIX veka Louis Brandeis i Samuel Warren privatnost su definisali kao „pravo da budemo ostavljeni na miru“, što je podrazumijevalo zaštitu lične autonomije, moralnog i fizičkog integriteta, prava na izbor životnog stila i načina života, interakcije sa drugim ljudima i sl. S vremenom je ovakvo shvatanje dopunjeno mehanizmima za praktikovanje ovih prava. Tako je građaninu omogućeno da od subjekata koji obrađuje njegove podatke ima određena očekivanja u vezi sa načinom upotrebe tih podataka.

Nije lako generalizovati i davati opšte komentare kada se govori o bilo kojoj oblasti društvenog života, a naročito ne o svijesti građanina o svom osnovnom posjedu i identifikaciji. Upravo znanje i poznavanje prava i odgovornosti nad svojim ličnim podacima je pravo mjerilo stanja u zemlji s aspekta zaštite ličnih podataka, jer onaj ko poznaje svoja prava, poznaje i opasnosti od zloupotrebe ličnih podataka, pa će se na isti način ophoditi i prema ličnim podacima drugih lica koje mu/joj dođu u posjed. Privatnost (odnosno, ono što se tiče osobnosti nekog čovjeka) nije, dakle, psihološko-socijalna kategorija, nego prije svega pravni pojam. Odgovornost je prvenstveno na pojedincu da zaštiti svoje lične podatke, na način što će ih davati tamo gdje postoji zakonski osnov ili u cilju ostvarenja svojih prava, a potom na institucijama i organizacijama da sa njima postupaju na zakonom predviđen način i u skladu sa pozitivnim praksama najbolje zaštite.

Društveni život u Crnoj Gori do relativno skorijeg perioda nije karakterisalo shvatanje važnosti zaštite ličnih podataka. Dobar, ako ne i najbolji pokazatelj i mjerilo promjena u ovom smislu jesu nadzori koji su na neki način predstavljali i značajnu

obuku za rukovaoca zbirke. Počevši od upoznavanja sa postojanjem Zakona o zaštiti ličnih podataka, ključnih odredbi ili bolje rečeno duha zakona, nadzori sada sve više poprimaju karakter sastanaka sagovornika od kojih je jedan tu da razriješi sofisticirane dileme sagovornika iz oblasti zaštite ličnih podataka. Naravno, prethodno rečeno predstavlja slikovit primjer suštine koja glasi da se u Crnoj Gori ide uzlaznom putanjom ka upoznavanju sve većeg broja stanovništva ne samo sa predmetnim zakonom i pravima i obavezama koje proističu iz njega, već i da dileme koje u svojim saznanjima građani imaju idu do pitanja konflikta određenih zakona sa predmetnim, mogućnostima poboljšanja postojećih valjanih rješenja, poređenja sa stanjem iz ove oblasti u drugim zemljama i mogućnostima primjene istih u Crnoj Gori. Građani dolaze u Agenciju, primamo brojne pozive, ne samo da bi tražili zaštitu svojih prava ili da bi prijavili uočene nepravilnosti s aspekta obrade ličnih podataka iz svakodnevnog života, već i da bi porazgovarali i raspitali se radi proširivanja svojih znanja o privatnosti, ličnim podacima, a najčešće o granici između značaja da nešto bude javno i transparentno u odnosu na zaštitu privatnosti.

Građani još uvijek nijesu shvatili značaj zaštite ličnih podataka i mnoge informacije o sebi objavljuju na internetu ne razmišljajući o tome da one mogu biti zloupotrebjene, a isto tako da zdravstveni podaci svakog od nas su samo naši i njihovo objavljivanje ne može i ne smiju biti pravdano javnim interesom. Lični podaci poput jedinstvenog matičnog broja i adrese na kojoj živimo ne treba da budu sastavni dio novinskih tekstova.

Lične podatke treba štiti, a ne kriti. Krije se ono što nije afirmativno za čovjeka, a štiti ono što je dragocjeno, a lični podaci to svakako jesu i isti se mogu samo dijeliti sa najbližima i koristiti na zakonom predviđen način.

Može se konstatovati da je u 2014. godini, kroz nadzore i edukaciju, Agencija uspjela da podigne svijest o potrebi zaštite ličnih podataka, a to se može zaključiti iz izvještaja da je sve veći broj obveznika i lica koji se obraćaju Agenciji na način što se traže mišljenja, saglasnosti, objašnjenja, a i sve je više zahtjeva za zaštitu prava. Takođe se može konstatovati, da rukovaci zbirki ličnih podataka u 100% slučajeva prilikom ukazivanja na nepravilnosti, postupe po zapisnicima i da je vidan napredak napravljen kod privrednih društava u oblasti hotelijerstva u dijelu nezadržavanja identifikacionih dokumenata, skeniranja ili fotokopiranja, kao i u pogledu postavljanja video nadzora.

Glavni problemi ili neka opšta konstatacija najčešćih povreda zakona, koji se provlače i kroz ovaj Izvještaj, a koji se moraju izdvojiti, je instaliranje video nadzora, zbog lake dostupnosti i jeftine opreme za njeno instaliranje; kancelarijske zlupotrebe u smislu namjernog dostavljanja ličnih podataka koje rukovalac ima u posjedu bez zakonskog uporišta i bez saznanja i/ili saglasnosti lica na koje se lični podaci odnose. U tom cilju idu i naponi Agencije da ne samo zaustave ili identifikuju učinjenu zlupotrebu, već da spriječe da do nje dođe i to ne isključivo posredstvom nadzora, već i prevencijom, upoznavanjem građanstva sa njihovim pravima da znaju i/ili daju saglasnost na svaku obradu svojih ličnih podataka i na taj način spriječe nezakonito uzimanje, odnosno povećani obim uzimanja ličnih podataka.

Takođe se vidi i doprinos nadzora kod zaštite posebne kategorije ličnih podataka, a ogleda se u tome da je Agencija izvršila više nadzora u oblasti zdravstva i zdravstvene

zaštite. Imajući u vidu značaj zaštite ličnih podataka korisnika zdravstvenih usluga (pacijenata), smatramo da u narednom periodu treba nastaviti sa kontrolom svih subjekata koji pružaju zdravstvene usluge. U prilog ovoj konstataciji ide i obaveza stvaranje bezbjednog sistema za zaštitu zdravstvenih podataka, kao jedna od obaveza društva, ali i tekovina kojima je čovječanstvo tokom svoje istorije težilo.

Međutim međunarodne institucije išle su korak dalje, da pravo na privatnost i zaštitu lični podataka pojedinaca stave u institucionalan okvir. Evropska Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sadrži posebni dio koji je posvećen zaštiti ličnih podataka. Prema praksi evropskog suda za ljudska prava, zaštita prava na privatni život, a u okviru njega i zaštita ličnih podataka, sadržana je u članu 8. Konvencije.

Direktiva 95/46 EC Evropskog Vijeća i Evropskog Parlamenta o zaštiti lica s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka i o slobodnom prenosu tih podataka predstavlja najvažniji propis u evropskom pravu u oblasti zaštite ličnih podataka i kao sredstvo harmonizacije obavezuje sve države Evropske unije u pogledu ciljeva koje treba postići.

Agencija prati aktivnosti vezane za predloženi paket reforme EU propisa u vezi zaštite ličnih podataka. Shvatajući značaj reforme koja je predložena od strane Evropske Komisije, Agencija će pripremati unutrašnje kapacitete da budu osposobljeni za primjenu budućih rješenja. Agencija će takođe upoznavati javnost i državne organe sa rješenjima koja budu prihvaćena reformisanim propisima EU.

Glavna nastojanja Agencije u narednom periodu u oblasti zaštite podataka o ličnosti biće usmerena, uprkos skromnom broju zaposlenih, na povećanje efikasnosti u rešavanju rastućeg broja predmeta.

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

1. PRVOSTEPENI POSTUPAK

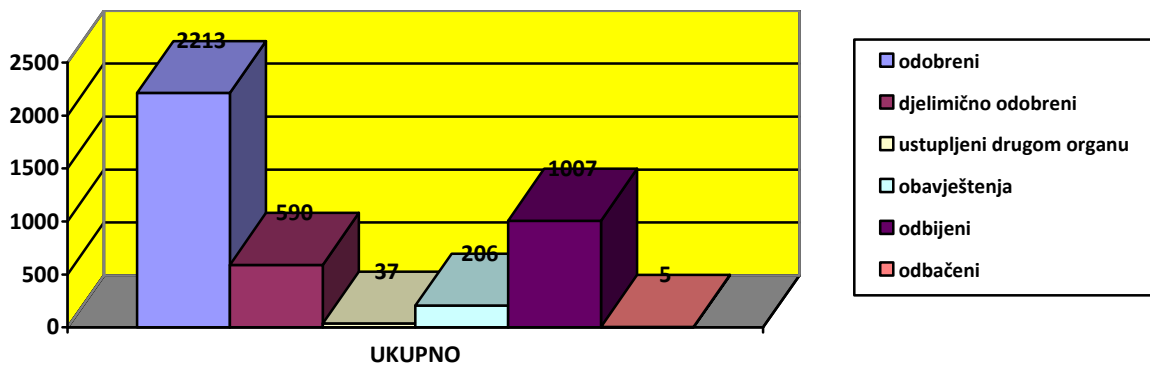
1.1. Zahtjevi prema organima vlasti

Na osnovu člana 42 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, organi vlasti su dužni da Agenciji dostave podatke o podnescima, aktima i preduzetim mjerama po zahtjevima za pristup informacijama.

Ukupan broj pristiglih zahtjeva prema organima vlasti u 2014. godini, a koji su dostavljeni Agenciji, iznosi **4058**.

Statusi zahtjeva su sljedeći:

- a) Broj odobrenih zahtjeva od strane organa vlasti (2213)
- b) Broj djelimično odobrenih zahtjeva organa vlasti (590)
- c) Broj zahtjeva ustupljenih drugom organu (37)
- d) Broj obavještenja (206)
- e) Broj odbijenih zahtjeva (1007)
- f) Broj odbačenih zahtjeva (5)

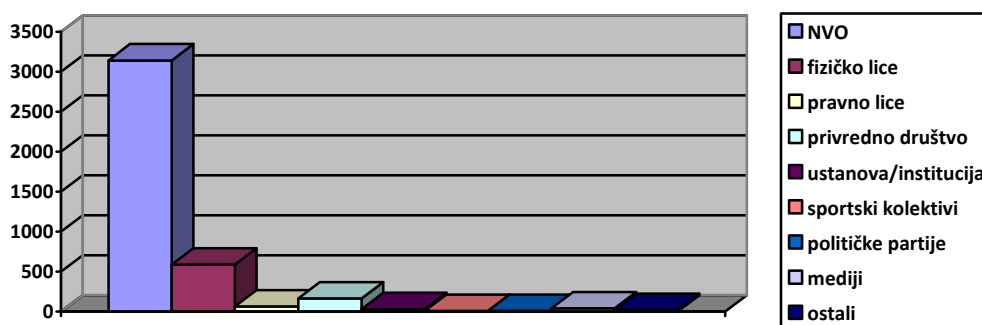
Broj odbijenih zahtjeva u 2014. godini iznosio je 1007, a kao razlog odbijanja navedeno je:

- 1) neposjedovanje informacije (491)
- 2) nenadležnost (46)
- 3) neosnovanost zahtjeva (158)
- 4) poziv na Zakon o SPI član 14 (41)
- 5) poverljivost/stepen tajnosti (30)
- 6) informacija već objavljena na internetu (2)
- 7) nije naveden razlog odbijanja (145)
- 8) već odobren pristup informacijama (63)
- 9) podrazumeva sačinjavanje nove informacije (10)
- 10) već odlučeno o istoj upravnoj stvari (5)
- 11) pozivanje na druge Zakone (9)
- 12) ostalo (7)

1.2. Kategorije podnosioca zahtjeva i organa vlasti kojima su upućeni zahtjevi

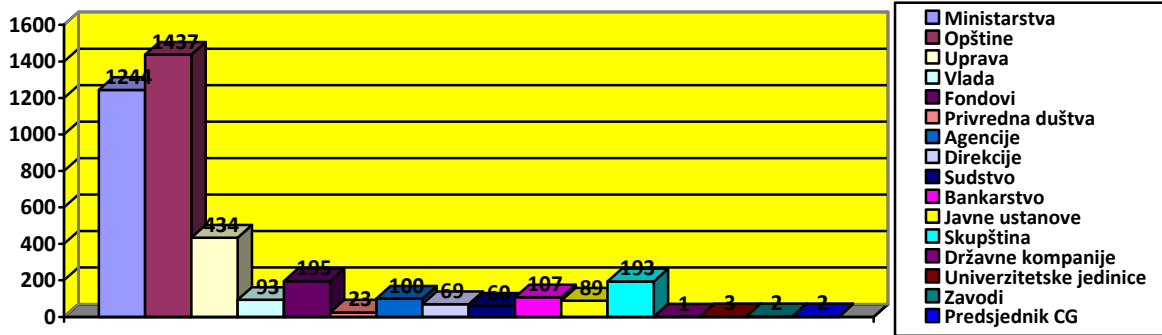
Kategorije podnosioca zahtjeva:

- a) NVO (3142)
- b) fizičko lice (589)
- c) pravno lice (63)
- d) privredno društvo (163)
- e) ustanova ili institucija (29)
- f) sportski kolektivi (7)
- g) političke partije (7)
- h) mediji (38)
- i) ostali (20)

Organi vlasti kojima su se obraćali podnosioci zahtjeva:

- a) Ministarstva (1244)
- b) Opštine (1437)
- c) Uprava (434)
- d) Vlada (93)
- e) Fondovi (195)
- f) Privredna društva (23)
- g) Agencije (100)
- h) Direkcije (69)
- i) Sudstvo (60)
- j) Bankarstvo (107)
- k) Javne ustanove (89)
- l) Skupština (193)
- m) Državne kompanije (1)
- n) Univerzitetske jedinice (3)
- o) Zavodi (2)
- p) Predsjednik Crne Gore (2)

2. DRUGOSTEPENI POSTUPAK

2.1. Žalbe podnijete Agenciji

Ukupan broj podnijetih žalbi Agenciji u 2014. godini iznosio je **1753**.

Ukupan broj usvojenih žalbi 1356

- broj djelimično usvojenih žalbi (24)
- broj usvojenih žalbi (1332)

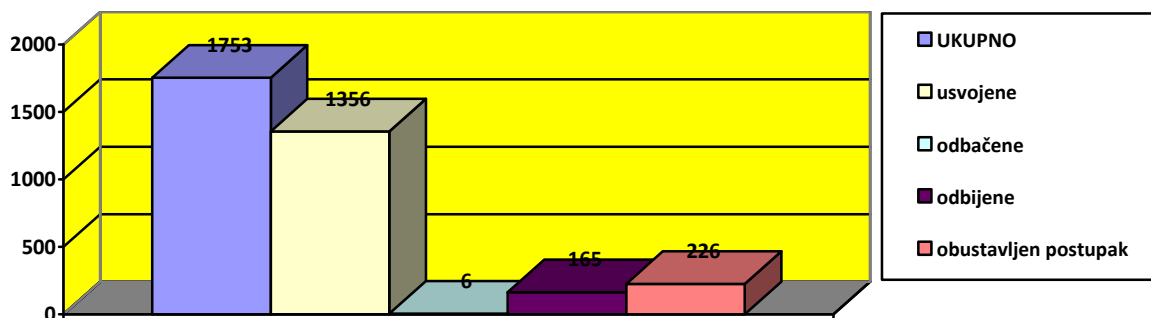
Ukupan broj odbačenih žalbi 6. Žalbe su obačene jer su izjavljene ne blagovremeno.

Ukupan broj odbijenih žalbi je (165) iz razloga što:

- pravno lice nije obveznik zakona
- pravilno primijenjene zakonske odredbe
- rješenjem u potpunosti usvojen zahtjev
- informacija objavljena na web sajtu organa

Broj obustavljenih postupaka je 226:

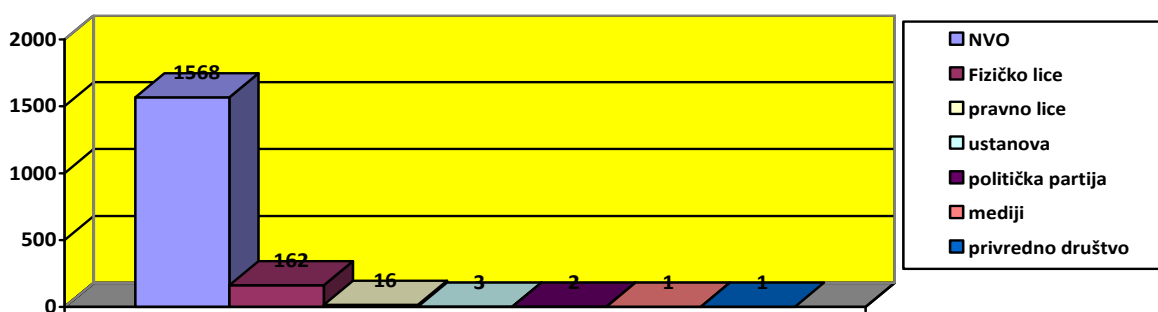
- zaključkom obustavljenih postupaka (219)
- zaključkom obustavljen zbog nenadležnosti (7)

2.2. Kategorije podnosioca žalbi i organi protiv kojih je izjavljena žalba

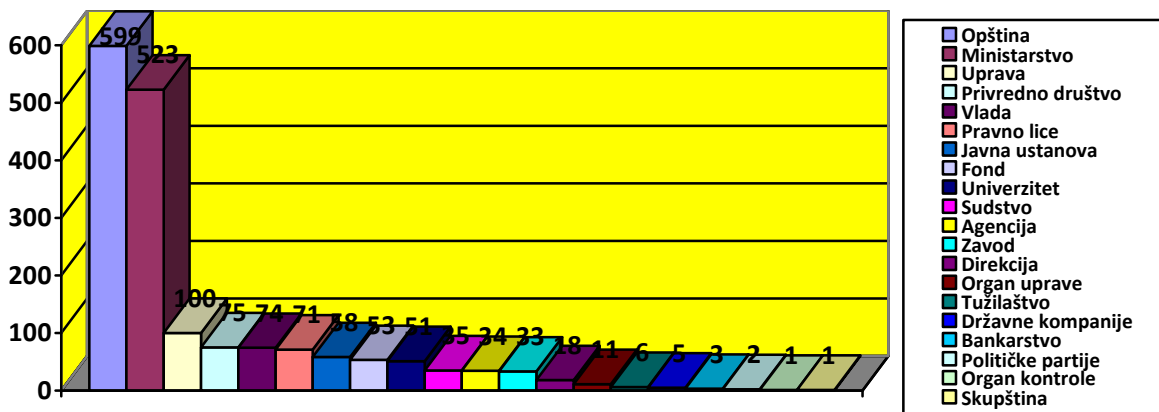
Kategorije podnosioca žalbi su sljedeće:

1) NVO	1568
2) Fizičko lice	162
3) Pravno lice	16
4) Ustanova	3
5) Politička partija	2
6) Mediji	1
7) Privredno društvo	1

Organi protiv kojih je izjavljena žalba:

1. Opština	599
2. Ministarstvo	523
3. Uprava	100
4. Privredno društvo	75
5. Vlada	74
6. Pravno lice	71
7. Javna ustanova	58
8. Fond	53
9. Univerzitetske jedinice	51
10. Sudstvo	35
11. Agencija	34
12. Zavod	33
13. Direkcija	18
14. Organ državne uprave	11
16. Tužilaštvo	6
17. Državne kompanije	5
18. Bankarstvo	3
19. Politička partija	2
20. Organ kontrole	1
21. Skupština	1

2.3. Zahtjevi Savjeta Agencije prema organima vlasti

Savjet Agencije se obraćao organima vlasti, u smislu dostavljanja i kompletne informacije ili dijela informacije kojoj se traži pristup, kao i druge informacije i podatke koji su potrebni za odlučivanje.

Agencija je u 37 predmeta tražila dostavljanje kompletne informacije od prvostepenih organa i stranka u postupku u vezi sa predmetima odlučivanja.

Agencija se u 79 slučajeva obratila Ministarstvu unutrašnjih poslova, Direkciji za inspekcijski nadzor, da se izvrši kontrola da li su prvostepeni organi u posjedu traženih informacija.

Agencija se u 35 slučajeva prosljedila spise predmeta nadležnom Ministarstvu unutrašnjih poslova radi izvršenja rješenja Savjeta Agencije.

3. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članom 39 stav 1 tačka 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama definisano je da Agencija vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama.

S obzirom da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji definisana radna mjesta kontrolora nijesu popunjena ni u 2014. godini, u izvještajnom periodu u prva tri kvartala 2014. godine nije vršen inspekcijski nadzor. U IV kvartalu 2014. godine, preraspodjelom posla u Agenciji, zaposleni čiji to nisu radni zadaci, sproveli su 7 inspekcijskih nadzora.

U izvještajnom periodu nije podnijeta ni jedna prekšajna prijava jer u 7 inspekcijskih nadzora, poslije zapisnički ukazanih nedostataka i otklanjanja istih od strane subjekata nadzora, nisu utvrđene povrede člana 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama u pogledu prokativnog pristupa informacijama.

4. ODLUKE UPRAVNOG SUDA

U izvještajnom periodu podnijete su 153 tužbe na rješenja Savjeta Agencije na koje je blagovremeno poslat odgovor Upravnom sudu u Podgorici.

Upravni sud Crne Gore je, od ukupno 123 rješenja Savjeta Agencije, poništio 79 rješenja, dok je u 41 slučaju odbio žalbu kao neosnovanu, a u 3 slučaja tužba je odbačena.

U izvještajnom periodu Agenciji je pristiglo 123 odluka Upravnog suda u Podgorici:

- 1) Presuda br.431/14 od 27.01.2014.godine Tužba se usvaja. Tužilac: Tužilac HG Budvaksia rivijera U.br.1601/2013
- 2) Presuda br.467/14 od 27.01.2014. Tužba se usvaja. Tužilac Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja izjavljena protiv rješenja 2991/213. U.br.2186/2013
- 3) Presuda br.561/14 od 29.01.2014.godine. Tužba se odbija. Tužilac Elektroprivreda Crne Gore izjavljena protiv rješenja 1489/13. U.br.1471/2013
- 4) Presuda br.629/14 od 30.01.2014.godine.Tužba se usvaja.Tužilac Elektroprivreda Crne Gore izjavljena protiv rješenja 2219/13. U.br.1783/13
- 5) Presuda br.1037/14 od 13.02.2014.godine.Tužba se usvaja.Tužilac Zaštitnik ljudskih prava izvaljena protiv rješenja 4367/13
- 6) Presuda br.1038/14 od 13.02.2014.godine.Tužba se usvaja.Tužilac Centralna banka Crne Gore izjavljena protiv rješenja 4029/13. U.br.2680/2013
- 7) Presuda br.1210/14 od 20.02.2014.godine. Tužba se odbija. Tužilac NVO Mans izjavljena protiv rješenja 2888/13.U.br.2232/2013
- 8) Presuda br.1389/14 od 26.02.2014.godine.Tužba se odbija.Tužilac Elektroprivreda Crne Gore izjavljena protiv rješenja 2091/13. U.br.1741/13
- 9) Presuda br.1425/14 od 27.02.2014. Tužba se usvaja. Tužilac HG Budvanska rivijera izjavljena protiv rješenja 1007/13. U.br.1418/2013
- 10) Presuda br.1612/14 od 04.03.2014.godine.Tužba se odbija. Tužilac Elektroprivreda Crne Gore izjavljena protiv rješenja 1474/13. U.br.1740/13
- 11) Presuda br.2181/14 od 24.03.2014.godine. Tužba se usvaja. Water Fray Hoding izjavljena protiv rješenja 452/14. U.br.325/2014
- 12) Presuda br.2275/14 od 26.03.2014. Tužba se usvaja. Tužilac NVO Mnas izjavljena protiv rješenja 2907/13. Ubr.2250/2013
- 13) Presuda br.2276/14 od 26.03.2014.godine. Tužba se djelimično usvaja.Tužilc Osnovno državno tužilaštvo u Kotoru izjavljeno protiv rješenja 4836/13. U.br.2934/2013
- 14) Presuda br.2438/14 od 31.03.2014.godine .Tužba se usvaja. Tužilac NVO Mans izjavljena protiv rješenja 1052/13. Ubr.1458/2013
- 15) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2601/2013 po tužbi Dragiše Karadžića. Usvaja se i poništava rješenje br. 3532/13
- 16) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1476/2013 po tužbi EPCG. Odbija se . Potvrđeno rješenje br.1473/13
- 17) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1475/2013 po tužbi EPCG. Usvaja se i poništava rješenje br.1480/13

- 18) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br .2930/2013 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br.4864/13 od 10.12.2013.godine
- 19) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br 1824/2013 po tužbi HTP „Budvansak rivijera“. Usvaja se i poništava rješenje 2156/14
- 20) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br .2650/2013 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br.3636/13
- 21) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1756/2013 po tužbi EPCG. Usvaja se i poništava rješenje br.1453/13
- 22) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1582/2013 po tužbi Franović Laza. Usvaja se i poništava rješenje br.2622/13
- 23) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1482/2013 po tužbi COK. Usvaja se i poništava rješenje br.1051/13
- 24) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2884/2013 po tužbi 13 Jula. Odbija se i potvrđuje rješenje br.4322/13
- 25) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1927/2013. Usvaja se i poništava rješenje br.2300/13
- 26) Presuda Upravnog suda Crne Gore po tužbi Parking servisa. Usvaja se i poništava rješenje br.2456/14
- 27) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1475/2013 po tužbi EPCG. Usvaja se i poništava rješenje br.1480/13
- 28) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2579/2013 po tužbi Kajakaški savez. Usvaja se i poništava rješenje
- 29) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.51/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se i povrđuje rješenje br.4951/13
- 30) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.770/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br.980/14
- 31) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.878/2014 po tužbi EPCG . Usvaja se i potvrđuje rješenje br.1192/14
- 32) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.686/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se i povrđuje rješenje br.827/14
- 33) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.13641/2013 po tužbi NVO Mans Usvaja se i poništava rješenje br.2888/13
- 34) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.732/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se i povrđuje rješenje br.922/14
- 35) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.614/2014 po tužbi Centar za obuku ronilaca . Usvaja se i poništava rješenje br.1191/14
- 36) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.770/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava se rješenje br.980/14
- 37) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.878/2014 po tužbi EPCG. Usvaja se i poništava rješenje br.1192/14
- 38) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.3052/2013 po tužbi Glavnog Grada. Usvaja se i poništava rješenje br.4650/13
- 39) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.48/2014 po tužbi Ekonomskog fakuleteta. Usvaja se i poništava rješenje br.5019/13

- 40) Rješenje Upravnog suda Crne Gore U.br.2916/2013 po tužbi Akcije za ljudska prava. Odbacuje se.
- 41) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1138/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se i potvrđuje se rješenje br.1856/14
- 42) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.184/2014 po tužbi Višeg suda u Podgorici. Usvaja se i poništava rješenje br.5494/13
- 43) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.178/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se i potvrđuje se rješenje br.5308/13
- 44) Rješenje Upravnog suda Crne Gore U.br.2733/2013 po tužbi Novaković Dragutin. Odbacuje se.
- 45) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se usvaja. Ubr. 553/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.3915/14.
- 46) Presuda po tužbi Ekonomskog fakulteta. Tužba se usvaja. U br. 436/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.312 /14
- 47) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 50/14 kojim se potvrđuje rješenje Savjeta Agencije br.4953/13.
- 48) Presuda po tužbi Apelacionog suda. Tužba se usvaja. Ubr. 95/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5256/13.
- 49) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 689/14 kojim se potvrđuje rješenje Savjeta Agencije br.828/14.
- 50) Presuda po tužbi Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore. Tužba se usvaja. Ubr. 85/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5306/13
- 51) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se usvaja. U br. 245/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5366/13.
- 52) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 1097/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.1812/14.
- 53) Presuda po tužbi Višeg suda u Podgorici. Tužba se usvaja. U br. 185/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br. 5501/13
- 54) Presuda po tužbi Višeg suda u Podgorici. Tužba se usvaja. U br. 189/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5498/13.
- 55) Presuda po tužbi Elektroprivrede Crne Gore. Tužba se usvaja. Poništava rješenje Savjeta Agencije br.1490/13.
- 56) Presuda po tužbi Ekonomskog fakulteta. Tužba se usvaja. Poništava rješenje Savjeta Agencije br.5457/13
- 57) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 610/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.607/14
- 58) Presuda po tužbi Novaković Dragutina. Tužba odbačena. U br. 2515/13
- 59) Presuda po tužbi Alfa centra iz Nikšića. Tužba se usvaja. U br. 1215/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.1814/14.
- 60) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 286/14 kojim se potvrđuje rješenje Savjeta Agencije br. 5414/13
- 61) Presuda po tužbi Apelacionog suda. Tužba se usvaja. U br. 97/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5257/13
- 62) Presuda po tužbi Višeg suda u Podgorici. Tužba se usvaja. Ubr. 186/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.5500/13.

- 63) Presuda po tužbi Centralne banke. Tužba se usvaja. U br. 806/14 kojim se poništava rješenje Savjeta Agencije br.1167/14.
- 64) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br. 1008/14 kojim se potvrđuje rješenje Savjeta Agencije br.1574/14
- 65) Presuda po tužbi NVO Mans. Tužba se odbija. U br.1096/14 kojim se potvrđuje rješenje Savjeta Agencije br.1813/14
- 66) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1140/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1857/14.
- 67) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1009/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1576/14 .
- 68) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1137/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1859/14 .
- 69) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2215/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4707/14 .
- 70) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1094/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1824/14 .
- 71) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2266/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4941/14 .
- 72) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2302/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.5352/14 .
- 73) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1192/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1955/14 .
- 74) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1750/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 3634/14.
- 75) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1073/2014 po tužbi HG Budvanska rivijera. Usvaja se i poništava rješenje br. 2359/14.
- 76) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2012/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4112/14 .
- 77) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1191/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1930/14 .
- 78) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2025/2014 po tužbi Osnovnog državnog tužilaštva u Kotoru. Usvaja se i poništava rješenje br. 4874/14.
- 79) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2299/2014 po tužbi NVO Mans .Odbija se. Potvrđeno rješenje br.5409/14 .
- 80) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.3428/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4922/14 .
- 81) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.3008/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.6543/14 .
- 82) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.437/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.164/14 .
- 83) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.438/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.163/14 .
- 84) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2300/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.5339/14 .

- 85) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2267/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4940/14.
- 86) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2231/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4790/14.
- 87) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1190/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 1929/14.
- 88) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2633/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 4314/14.
- 89) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.984/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 1497/14.
- 90) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2229/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 4797/14.
- 91) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1571/2014 po tužbi Agencije za zaštitu konkurencije . Usvaja se i poništava rješenje br. 3337/14.
- 92) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1100/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 1806/14.
- 93) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1098/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1807/14 .
- 94) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2011/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.4113/14 .
- 95) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1093/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1835/14 .
- 96) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.879/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.1186/14 .
- 97) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.3324/2014 po tužbi NVO Mans . Odbija se. Potvrđeno rješenje br.3916/14 .
- 98) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.179/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 5144/13.
- 99) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1811/2014 po tužbi Ćurić Darka . Usvaja se i poništava rješenje br. 3785/14.
- 100) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1201/2014 po tužbi Uprave za inspeksijske poslove . Usvaja se i poništava rješenje br. 2001/14.
- 101) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1306/2014 po tužbi Crnogorskog elektroprenosnog sistema . Usvaja se i poništava rješenje br. 2249/14.
- 102) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1139/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 7886/14.
- 103) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.2070/2014 po tužbi Agencije za zaštitu konkurencije . Usvaja se i poništava rješenje br. 4972/14.
- 104) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1095/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 1823/14.
- 105) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1773/2014 po tužbi Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje . Usvaja se i poništava rješenje br. 3615/14.
- 106) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.885/2014 po tužbi Zaštitnika za imovinsko pravne interese . Usvaja se i poništava rješenje br. 1195/14.

- 107) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.925/2014 po tužbi Ministarstva poljoprivrede . Usvaja se i poništava rješenje br. 1836/14.
- 108) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.307/2014 po tužbi Ekonomskog fakulteta. Usvaja se i poništava rješenje br. 5458/13.
- 109) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.316/2014 po tužbi Ekonomskog fakulteta . Usvaja se i poništava rješenje br. 5460/13.
- 110) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.284/2014 po tužbi Ekonomskog fakulteta. Usvaja se i poništava rješenje br. 5459/13.
- 111) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.692/2014 po tužbi Lazarević Dražena. Usvaja se i poništava rješenje br. 1484/14.
- 112) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.49/2014 po tužbi Ekonomskog fakulteta. Usvaja se i poništava rješenje br. 5021/13.
- 113) Dopunska Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.1824/13 po tužbi HG Budvanska rivijera. Usvaja se i poništava rješenje br.1984.
- 114) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.413/2014 po tužbi SMŠ Mladost iz Tivta. Usvaja se i poništava rješenje br. 622/14.
- 115) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.910/2014 po tužbi Crnogorskog elektroprenosnog sistema . Usvaja se i poništava rješenje br. 1299/14.
- 116) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.552/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 409/14.
- 117) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.52/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 4955/13.
- 118) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.187/2014 po tužbi Višeg suda u Podgorici. Usvaja se i poništava rješenje br. 5496/13.
- 119) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.61/2014 po tužbi Ekonomskog fakulteta . Usvaja se i poništava rješenje br.5020/13.
- 120) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.188/2014 po tužbi Višeg suda u Podgorici. Usvaja se i poništava rješenje br. 5497/13.
- 121) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.190/2014 po tužbi Višeg suda u Podgorici . Usvaja se i poništava rješenje br. 5495/13.
- 122) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.669/2014 po tužbi Višeg suda u Podgorici . Usvaja se i poništava rješenje br. 1499/14.
- 123) Presuda Upravnog suda Crne Gore U.br.72/2014 po tužbi NVO Mans . Usvaja se i poništava rješenje br. 4975/13.

5. PRESUDE VRHOVNOG SUDA

U izvještajnom periodu donijeto je 15 presuda Vrhovnog suda Crne Gore. Vrhovni sud Crne Gore je od ukupno 15 slučajeva samo u jednom predmetu poništio presudu Upravnog suda dok je u 14 slučajeva zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke odbijen i potvrđena je presuda Upravnog suda koja je bila u korist Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

- 1) Presuda br.463/14 od 27.01.2014.godine. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.1471/13 se odbija. NVO Mans –KAP. Uvp.br.239/13
- 2) Presuda br.464/14 od 27.01.2014.godine. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.1474/13 se odbija. Uvp.br.263/13
- 3) Presuda br.1842/14 od 12.03.2014. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Direkcije za imovinu Glavnog Grada Podgorice se odbija. Uvp.br.27/14
- 4) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore UVP.br 59/2014 po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke NVO Mans. Ukida se presuda Upravnog suda Crne Gore br.2232/2013
- 5) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.236/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.609/14 od 27.05.2014.godine, kao neosnovan.
- 6) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.250/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.1138/14 od 20.06.2014.godine, kao neosnovan.
- 7) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.264/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.689/14 od 30.06.2014.godine, kao neosnovan.
- 8) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.268/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.610/14 od 04.07.2014.godine, kao neosnovan.
- 9) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.306/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.1096/14 od 09.09.2014.godine, kao neosnovan.
- 10) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.318/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.180/14 od 23.09.2014.godine, kao neosnovan.
- 11) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.321/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.983/14 od 25.09.2014.godine, kao neosnovan.
- 12) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.324/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.50/14 od 04.06.2014.godine, kao neosnovan.
- 13) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.232/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.51/14 od 28.05.2014.godine, kao neosnovan.
- 14) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.238/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.732/14 od 28.05.2014.godine, kao neosnovan.
- 15) Presuda Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br.308/14. Odbija se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke U.br.556/14 od 18.09.2014.godine, kao neosnovan.

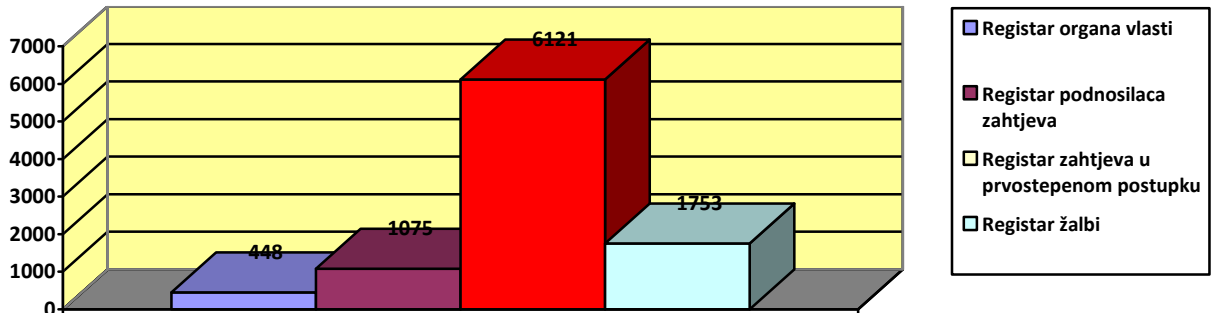
6. INFORMACIONI SISTEM

Iako izrađeno veoma skromnim sredstvima kojim je Agencija raspolagala, možemo konstatovati da trenutno softversko rješenje pruža mogućnost praćenja stanja u oblasti pristupa informacijama i primjenu odgovarajućeg zakona.

Aplikacija omogućava administraciju korisnika, gdje administrator dodjeljuje odgovarajuća ovlaštenja zaposlenim u smislu **'uvida'** ili mogućnosti **'promjena'** određenog sadržaja. Omogućeno je formiranje **Registra organa vlasti, Registra podnosilaca zahtjeva, Registra zahtjeva, Registra žalbi, Registra tužbi i Registra mjera.**

- Registar organa vlasti trenutno broji 448 organa,

- Registar podnosilaca zahtjeva 1075 podnosilaca,
- u Registar zahtjeva unijeto je 6121 zahtjev iz prvostepenog postupka, od čega u toku 2014. god. 4055,
- U Registru žalbi evidentirane su 1753 žalbe na prvostepena rješenja.

Takođe, omogućena je statistika, pretraga i pravljenje izvještaja po svim podacima koji su unijeti u bazu podataka. Obrađuju se svi pristigli zahtjevi koji su upućeni organima vlasti u prvostepenom postupku i prave se statistički izvještaji za potrebe rada Agencije. Istovremeno, trenutno rješenje aplikativnog softvera kontinuirano unapređujemo otklanjanjem primijećenih nedostataka i razvijanjem novih funkcionalnosti koje omogućavaju efikasniji rad zaposlenim u Odsjeku za pristup informacijama.

Naša namjera da na pravi način odgovorimo obavezi Agencije da vodi informacioni sistem pristupa informacijama koja je sadržana u članu 41 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od starta je imala poteškoća. Agencije je počela izradu informacionog sistema sa problemom u vidu nedovoljnih finansijskih sredstava za ozbiljnija softverska rješenja. I pored svega navedenog, smatram da smo došli do veoma kvalitetnog rješenja aplikacije koja omogućava unos, statistiku, pretragu i pravljenje izvještaja po svim podacima koji su unijeti u bazu podataka.

Ono što predstavlja problem jeste što se svi podaci koje šalju organi vlasti trenutno ručno unose u informacioni sistem pa zbog velikog broja zahtjeva i žalbi dovodi do preopterećenosti zaposlenih.

Naša ideja je da se ovogodišnja finansijska sredstava koja nam budu na raspolaganju, bilo da su iz budžeta Aгенacije ili budu obezbijeđena iz IPA fondova usmjere na poboljšanje postojećeg tehničkog rješenja u smislu unosa elektronskim putem potrebnih podataka za vođenje informacionog sistema.

7. ANALIZA STANJA SLOBODNOG PRISTUPA INFORMACIJAMA

U postupku analize povrede odredaba Zakona o slobodnom pristupu informacijama Savjet Agencije je u 1332 slučajeva utvrdio da su prvostepeni organi izvršili povredu pravila postupka pri čemu je utvrđeno postojanje ćutanja administracije u 1047 slučajeva dok je u 285 slučajeva donijeta meritorna odluka i obavezan prvostepeni organ da dostavi podnosiocu zahtjeva traženu informaciju. Podatak da smo se suočili sa 1047 slučajeva ćutanja administracije je, ne samo obeshrabrujući, već i

predstavlja informaciju koja govori o naslijeđenoj praksi u značajnom broju organa koja se ogleda u nastojanju da se sakriju informacije. Ovo ne samo da je sa aspekta građanskog prava da posjeduje željenu informaciju neprihvatljivo ponašanje, već i šteti samom kvalitetu rada organa vlasti u Crnoj Gori. Transparentan rad organa vlasti nametnuo bi obavezu kvalitetnijeg rada svakog službenika pojedinačno, jer bi isti imao dodatan osjećaj odgovornosti pri saznanju da to što on radi i informacije koje posjeduje može biti lako provjereno od strane građana, medija ili civilnog sektora.

U drugostepenom postupku odbijeno je 165 žalbi pri čemu je u najvećem broju slučajeva razlog bio da postupak izvršenja prvostepenog rješenja organa je poseban postupak te da je u isključivoj nadležnosti prvostepenih organa, što je potvrđeno nizom presuda Upravnog i Vrhovnog suda Crne Gore kroz primjenu člana 32 Zakona o slobodnom pristupu informacijama koji propisuje da je organ vlasti dužan da izvrši rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji u roku od tri radna dana od dana dostavljanja rješenja podnosiocu zahtjeva, odnosno u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka, ako su oni rješenjem određeni. Djelimično je usvojena žalba u 24 slučajeva. U 219 slučajeva postupak je okončan zaključkom o obustavi postupka, dok je u 7 slučajeva donijet zaključak zbog nendaležnosti Agencije da postupa u istim predmetima. Zaključak zbog neblagovremeno izjavljene žalbe donijet je u 6 slučajeva.

U cilju jačanja principa transparentnosti pristupa traženim informacijama Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je uz izvanredan napor zaposlenih uspjela uz postojanje nedostatka administrativnih kapaciteta promovisati demokratski duh u postupanju sa sredstvama opredeljenim iz Budžeta Crne Gore za različite namjene od utroška za funkcionisanje prvostepenih organa kroz trošenje po svim budžetski stavkama u okviru svih budžetskih jedinica, kroz javnu dostupnost komercijalnih ugovora, zarada zaposlenih u državnoj upravi i sl. Istrajavajući u namjeri da ostvari balans između prava javnosti da zna i zaštite privatnosti građana Crne Gore Savjet Agencije je jačao princip odobravanja pristupa informacijama uz zaštitu ličnih podataka kao što su JMBG, adrese stanovanja, bankovnih računa građana.

Pozivajući se u rješenjima na odredbe Zakona o bankama, Zakona o poreskoj administraciji, Zakona o energetici itd. kao razlog ograničenja pristupa traženim informacijama, Savjet Agencije je u drugostepenim rješenjima upućivao da Zakon o slobodnom pristupu informacijama ne može biti derogiran istim već se jasno u članu 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama propisano da se pravo na pristup informacijama u posjedu organa vlasti ostvaruje se na način i po postupku propisanim ovim zakonom. Jasno su u članu 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama propisana ograničenja pristupa traženim informacijama, te je pravno neutemeljeno pozivanje na ograničenja propisana Zakonom o bankama, Zakona o poreskoj administraciji, Zakona o energetici u postupcima pokrenutim po zahtjevima za slobodan pristup informacijama. U svakom demokratskom društvu postoji potreba jačanja prava javnosti da zna. Naime nijedna odredba zakona ne smije se tumačiti na način koji bi doveo do ukidanja nekog prava koje zakon priznaje ili do njegovog ograničenja u većoj mjeri od one koja je propisana. Pravo na slobodan pristup informacijama zasnovano je na Ustavu i Zakonu o slobodnom pristupu informacijama. Zakon o slobodnom pristupu

informacijama predstavlja lex specialis u odnosu na sve ostale zakone kojima se ova prava ograničavaju.

U pogledu postojanja pravne dileme da li je Kombinat aluminijuma obveznik Zakona o slobodnom pristupu informacijama jasno je Presudom Vrhovnog suda Crne Gore Uvp 308/2014 ukazano da je Kombinat aluminijuma akcionarsko društvo u kojem je država vlasnik 29,3639% kapitala dok je preko 70% u vlasništvu pravnih i fizičkih lica, te da je kod takvog stanja stvari osnovano Upravni sud presudom zaključuje da Kombinat aluminijuma nije organ vlasti u smislu člana 9 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, te da je osporeno rješenje Agencije zakonito.

Agencija se u 79 slučaja obratila Ministarstvu unutrašnjih poslova - Direkciji za inspekcijski nadzor da se izvrši kontrola da li su prvostepeni organi u posjedu traženih informacija u slučajevima kad je prvostepeni organ tvrdio da nije u posjedu tražene informacije. Članom 40 stav 1 tačka 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama je jasno propisano da radi rješavanja po žalbi i vršenja nadzora nad zakonitošću upravnih akata po zahtjevima za pristup informacijama, Savjet Agencije ima pravo da zahtijeva da inspekcija koja je nadležna za kontrolu kancelarijskog poslovanja utvrdi da li organ vlasti posjeduje traženu informaciju. Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Direkcija za inspekcijski nadzor, ni u jednom slučaju nije postupila po inicijativi Agencije, zbog čega je dovedena u pitanje primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Ovakva praksa mora biti prekinuta! Agencija insistira na dosljednoj primjeni citirane odredbe iz člana 40 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od strane pomenutog Direktorata ili izmjeni zakonskog rješenja. Mi iz Agencije, ukoliko se pristupi izmjenama zakonskog rješenja, predlažemo da nama bude dodijeljena nadležnost kontrole kancelarijskog poslovanja u dijelu provjere da li prvostepeni organ ima ili nema traženu informaciju, uz prethodno kadrovsko i materijalno jačanje institucije koju predstavljamo.